

زبان تخصصی شیمی و مهندسی شیمی

مولف:

دكتر مليكا ملكآرا

نظارت بر محتوا:

دكتر فاطمه علمي

1444

سرشناسه : ملیکا ملکآرا، Molkara, Melika ۱۳۵۶

عنوان و نام پدیدآور زبان تخصصی شیمی و مهندسی شیمی

: مولف: دكتر مليكا ملكآرا

نظارت بر محتوا: دكتر فاطمه علمي

مشخصات نشر : تهران: اندیشه صعود، ۱۳۹۹

مشخصات ظاهری : ۱۳۵ ص

شابک : ۲۵۰/۰۰۰ ریال / ۷-۷-۹۷۰۵۳-۲۲-۹۷۰ شابک

وضعیت فهرست نویسی فیپا

یادداشت : فارسی - انگلیسی

موضوع : زبان انگلیسی = کتابهای قرائت – شیمی

English language -- Readers -- Chemistry : موضوع

موضوع : زبان انگلیسی = کتابهای قرائت – شیمی

وضوع -- Readers -- Chemical engineering : موضوع

موضوع : زبان انگلیسی – راهنمای آموزشی (عالی)

روضوع -- Study and teaching (Higher : موضوع

شناسه افزوده : : ملکآرا، ملیکا/ ۱۳۵۶

 شناسه افزوده
 : : علمی، فاطمه / ۱۳۵۶

 شناسه افزوده
 : خورسند، الهام، ۱۳۶۳ -، ویراستار

ردهبندی دیویی : ۴۲۷/۶۴۰۲۴۵۴

ر . ت . ت ... شماره کتابشناسی ملی : ۷۳۱۰۹۴۳

زبان تخصصی شیمی و مهندسی شیمی

عنوان کتاب زبان تخصصی شیمی و مهندسی شیمی

ناشر : انتشارات اندیشه صعود

دفتر انتشارات : تهران - خ آیت الله کاشانی، خ مهران، کوچه عطاران، پ ۲۴، واحد ۲

مولف : دکتر ملیکا ملک آرا

ويراستار : الهام خورسند

نظارت بر محتوا: : دکتر فاطمه علمی

سطح: : اکادمیک

گرافیست و طراح جلد :مریم پیغامی اشرفی نوبر

شمارگان : ۱۰۰۰ جلد

نوبت چاپ : اول، ۱۳۹۹

چاپ و صحافی : انتشارات اندیشه صعود. ۱۳۹۹.

ناظر چاپ : انتشارات اندیشه صعود. ۱۳۹۹.

قیمت : ۴۵۰/۰۰۰ ریال

شابک: ۷-۷-۹۷۰۵۳-۷۲

ISBN: 978-622-97053-7-7

فهرست

Electronegativity	1
Bonding Molecular Orbital	1
Bonding Pair Of Electrons	1
Molecular Crystals.	2
Industrial Uses of Hydrogen	3
Industrial Uses of Oxygen	4
Periococity of the Elements	5
Properties of Ionic Substances	6
Occurrence of Ionic Bonding	9
Potentiometric Methods	11
Indicator Electrodes	11
Inorganic Polarographic Analysis	11
Properties of Electromagnetic Radiation	12
Wave Properties	13
The Microscopic World	14
The Stetes of Matter	15
Elements Of Chemical Thermodynamics	17
First Law of Thermodynamics	18
Second Law of Thermodynamics	20
Standared Free Energies	21
Stereochemistry and Stereoisomerisms	21
Unsaturated Hydrocarbons	22
Reactions of Alkenes	23
Alkynes	23
Determination of Structure: Spectroscopic Methods	24
The Mass Spectrum	25
The Nuclear Magnetic Resonance (NMR) Spectrum	25
Occu, rence and Composition of Fats	26
Carbohydrates	27

Definition and Classification	28
Proteins	28
Preliminary Steps to an Analysis	29
Sampling	29
Production of alaboratory Sample	32
Determination of Water	33
Decomposing and Dissolving the Sample	35
Analytical Separations	36
An Introduction to Chromatograpjic Separations	37
General Description of Chromatography	39
Types of Stationary Phases	40
An Introduction to Electrochenistry	42
Oxidation – Reduction Processes	42
Ocidizing and Reducing Agents	43
Electrochemical Cells	43
Nature of Electrode Potentials	45
Oxidation-Reduction Indicators	47
Potentiometric Methods	47
Indicator Electrodes	48
Metallic Indicator Electrodes	48
Electrogravimetric and Coulometric Methods	49
Electrogravimetric Methods of Analysis	51
Coulometric Methods of Analysis	51
Ploarographic Apparatus	52
Inorganic Polarographic Analysis	53
Properties of Electromagnetic Radiation	53
Wave Properties	55
Line and Band Emission Spectra	56
Continuous Emission Spectra	56
Fluorescence and Phosphorescence	57

Opticak Spectroscopic Instruments	59
Absorption of Ultraviolet and Visibie Radiation by Organic Con	mpounds
	60
Absorption of Infrrared Radiation	60
Instruments for Atomic Absorption Spectroscopy	61

Electronegativity

Electro negativity is a measure of the relative ability of an atom in a molecule to attract electrons to itself. These values can be used to rate the reactivities of metals and nometals and to make predictions concerning the nature of the bounding in a compound.

الكترونگاتيوي:

الکترونگاتیوی، میزان توانایی نسبی یک اتم در یک مولکول برای جذب الکترون به خود است. این مقادیر را میتوان برای مقایسه واکنشپذیری فلزات و نافلزات و پیشبینی ماهیّت پیوند در ترکیبات شیمیایی به کار گرفت.

Bonding Molecular Orbital

A molecular orbital in which electron density is high in the internuclear region. The two electrons in a bonding molecular orbital have lower energies than they would if they were in the atomic orbital from which the bonding molecular orbital was desived.

اوربيتال مولكولى پيوندى:

یک اوربیتال مولکولی که در آن، چگالی الکترون در ناحیهٔ بین هستهای زیاد است، یا انرژی دو الکترون موجود در یک اوربیتال مولکولی پیوندی، پایین تر از انرژی آنها در اوربیتالهای اتمی به کار رفته برای تشکیل اوربیتالهای مولکولی پیوندی و ضد پیوندی است.

Bonding Pair Of Electrons

A pair of electrons used to from a covalent bond between two atoms,

زوج الكترون پيوندى:

در یک مولکول دو اتمی، نصف تعداد الکترونهای به کار رفته برای تشکیل پیوند کووالانسی بین دو اتم است.

Avogadro's principle Equal volumes of all gases at the same temperature and pressure contain the same number of molecules.

اصل آووگادرو: عدهٔ مولکولها در حجمهای مساوی از تمام گازها در دما و فشار یکسان، برابر است.

- بلورهای یونی، جاذبه الکترواستاتیکی، عامل نگاهدارنده ییونهای مثبت و منفی در ساختار بلوری است. به علّت قوی بودن این نیروها، دمیا ذوب اجسام یونی بالاست. بلورهای یونی، سخت و شکنندهاند. به علّت حرکت این صفحه از یونها از روی صفحه دیگر، یونهای دارای بار همنام در کنار یکدیگر قرار خواهند گرفت. نتیجه ی این کار شکستن بلور است. ترکیبات یونی، به صورت مذاب یا در محلول، رساناهای خوبی برای جریان الکتریسیتهاند، امّا در حالت جامد که یونها آزاد حرکت ندارند، نارسانا هستند.

Molecular Crystals.

Molecular occupy positions in crystals of covalent compounds. The intermolecular forces hat hold the molecules in the crystal structure are not nearly so strong as the electrostatic forces that bold ionic crystals together. Molecular crystals, therefore, are soft and have low melting points, usually below 300 °C.

Indicators are weak acids or weak bases. Since they are intensely colores, only a few drops of a dilute solution of an indicator need be employed in any determination. Hence, the acidity of the solution in question is not significantly altered by the addition of the indicator.

شناساگرها، اسیدهای ا بازهای ضعیفی هستند که به علّت رنگ شدیدشان، فقط چند قطره از محلول رقیق یک شناساگر برای اندازه گیری کافی است. به این ترتیب قدرت اسیدی محلول مورد نظر در اثر افزایش شناساگر بهطور قابل ملاحظهای تغییر نمی کند.

The common-ion effect is used to repress the ionization of weak electrolytes. The extent of the dissociation of a weak acid or a weak base in a solution is reduced if a compound that contains an ion in common with the weak electrolyte is added to the solution.

اثر یون مشترک برای جلوگیری از یونش الکترولیتهای ضعیف به کار میرود. میزان تفکیک یک اسید ضعیف، یا یک باز ضعیف در محلول، در صورتی که یک ترکیب با الكتروليت اضافه شده به محلول داراي يك يون مشترك باشد، كاهش خواهد يافت.

Industrial Uses of Hydrogen

The principal industrial uses of hydrogen are

- 1. Production of ammonia from N_r and H_r by the Haber process.
- 2. Production of hydrogen chloride from Cl_x and H_y.
- 3. Synthesis of methyl alcohol from CO and H_x.
- 4. Refining of petroleum.
- 5. Hydrogenation of edible oils (corn. Cotton seed, soy bean, peanut, and others) to produce shortening and other foods.
- 6. Reduction of oxide ores to produce certain metals.
- 7. As a rocket fuel.
- 8. As a fule in oxyhydrogen welding, atomic hydrogen wekding, annealing furnaces, and electronic component fabrication.

کاربردهای صنعتی هیدروژن:

کاربردهای صنعتی مهم هیدروژن عبارتند از:

- ۱- تولید آمونیاک از N_{τ} و H_{τ} با فرآیند هابر.
  - H_{T} و Cl_{T} و کارید از H_{T}
    - H_{Υ} و CO و الكل از H_{Υ}
      - ۴- يالايش نفت.
- ۵- هیدروژندار کردن روغنهای خوراکی (ذرت، پنبه دانه، سویا، بادام زمینی، و غیره) برای تولید انواع فرآوردههای غذایی.
  - کاهش کانههای اکسیدی برای تولید فلزات معیّن.
    - ۷- به عنوان سوخت موشک.

۸- به عنوان سوخت و جوشکاری اکسی هیدروژن، جوشکاری هیدروژن اتمی، کورههای تابکاری (بازیخت)، و ساخت ادوات الکتریکی.

Industrial Uses of Oxygen

Most of the commercial uses of oxygen stem from its ability to support combustion and sustain life, In many applications, the use of oxygen or oxygen-enriched air thereby lowers costs and improves yields. The principal uses of oxygen are:

- 1- Production steel.
- 2- Processing and fabrication of metals.
- 3 Production of oxygen-containing compounds such as sodium peroxide and organic compounds.
- 4 Oxidizer for rocket fuels.
- 5 The oxyacetylene torch.
- 6 Biological treatment of waste water.

7 - Life support in medicine, in air and space travel, and in submarines.

کاربردهای صنعتی اکسیژن:

بیشتر کاربردهای اکسیژن، ریشه در توانایی آن برای سوزاندن مواد و ادامه حیات دارد. در بسیاری از کاربردها، مصرف اکسیژن یا هوای غنی از اکسیژن به جای هوای جو، میل و سرعت واکنش را افزایش میدهد و به این ترتیب، با کاهش هزینهها، بازده بالا میرود. مهمترین موارد مصرف اکسیژن به قرار زیرند:

- ۱ فولادسازي
- ۲- فراورش و ساخت اشیای فلزی
- ۳- تولید ترکیبات اکسیژندار، مانند سدیم پراکسید و ترکیبات آلی
  - ۴- ماده اکسید کننده برای سوخت موشک
    - ۵- مشعل اکسی استیلن
    - ۶- تصفیه بیولوژیکی فاضلاب

۷- سیستم حفظ حیات در پزشکی، در سفرهای هوایی و فضایی، و در زیردریاییها

Periococity of the Elements

For chemists working with several elements the periodic chart of the elements is so indispensable that one is apt to forget that, far from being divinely inspires, it resulted from the hard work of countless chemists. True, there is a quantum-mechanical basis for the periodicity of the elements, as we shall see shortly. But the inspiration of such scientists as Mendeleev and the perspiration of a host of nineteenth-century chemists provided the chemist with the benefits of the periodic table about half a century before the existence of the electron was proved! The confidence that Mendeleev had in his chart and his predictions based on it should make fascinating reading for any chemist.

خاصیّت تناوبی عناصر:

برای شیمی دانان که با چند عنصر سر و کار دارند جدول تناوبی عناصر آنچنان ضروری و واجب است که انسان فراموش می کند که به دور از الهام الهی، این جدول از سخت کوشی شیمی دانان بی شماری نتیجه گردیده است. این درست است که همچنان که به خواهیم دید، برای خاصیّت تناوبی عناصر یک اساس مکانیک کوانتائی وجود دارد. لکن بخشی دانشمندانی نظیر مندلیف و کوشش سپاهی از شیمی دانان قرن نوزدهم، در حدود قرن بیش از ثبوت وجود الکترون شیمی دانان را از منافع جدول تناوبی بهرهمند ساخت. که مندلیف به جدول خود داشت و پیش بینی هایش براساس این جدول، باید برای هر داستانی مجذوب کننده باشد.

Properties of Ionic Substances

Several properties distinguish ionic compounds from covalent compounds. These may be related rather simply to the crystal structure of ionic compounds, namely, a lattic composed of positive and negative ions in such a way that the attractive forces between oppositely charged ions are maximized and the repulsive forces between ions of the same charge are minimized. Before discussing some of the possible geometries, a few simple properties of ionic

compounds may be mentioned.

خصوصيّات اجسام يوني:

خصوصیّات چندی وجود دارند که ترکیبات یونی را از ترکیبات کووالانی متمایز میسازند. این خواص را میشود بهطور نسبتاً سادهای با ساختمان بلور ترکیبات یونی، یعنی با شبکهای مرکب از یونهای مثبت و منفی ارتباط داد، به نحوی که نیروهای جاذبه بین یونهای با بار مخالف حداکثر، و نیروهای دافعه بین یونهای هم بار حداقل گردد. برخی از آرایشهای هندسی ممکن شبکهها بعداً بحث خواهند شد لیکن اکنون برای نشان دادن چگونگی این نظرات میشود چند خصوصیّت ساده ترکیبات یونی را بیان میشود.

1. Ionic compounds tend to have very low electrical conductivities as solids, but cinduct electricity quite well when molten. This conductivity is attributed to the presence of ions, atoms charged either positively or negatively, which are free to move under the influence of an electric field. In the solid, the ions are bound tightly in the lattice and are not free to migrate and carry electrical current. It should be noted that we have no absolute proof of the existence of ions in solid chloride, for example.

The fact that ions are found when sodium chloride is melted or dissolved in water does not prove that they existed in the solid crystal. Jowever, their existence in the solid is usually assumed, since the properties of these materials may readily be interpreted in terms of electrostatic attractions.

۱- ترکیبات یونی به صورت جامد قابلیّت هدایت الکتریکی بسیار کمی دارند لکن در حالت

مذاب الکتریسیته را بسیار خوب هدایت می کنند. قابلیّت هدایت در حالت مذاب به وجود یونها یا اتمهای باردار، چه مثبت و چه منفی، نسبت داده شده است که تحت تأثیر میدان الکتریکی آزادانه حرکت می کنند. در حالت جامد، یونها در شبکه محکم به هم چسبیدهاند و برای مهاجرت و حمل جریان الکتریکی آزاد نیستند. به عنوان مثال باید توجّه شود که وجود یونها در سدیم کلرید جامد به طور مطلق ثابت نشده است.

این حقیقت که هنگام ذوب سدیم کلرید و یا انحلال آن در آب یونها موجودیّت پیدا می کنند وجود یونها را در بلور ثابت نمی کند، در عین حال، معمولاً وجودشان را در حالت جامد فرض می کنند زیرا خواص این مواد را به سهولت براساس جاذبههای الکترواستاتیک می شود تفسیر و تعبیر نمود.

2. Ionic compounds tend to have high melting points. Ionic bons usually are quite strong and they are omnidirectional. The second point is quite important, since ignoring it could lead one to conclude that ionic bonding was much stronger than covalent bonding-which is not the case. We shall see that substances containing strong, multidirectional covalent bonds, such as diamond, also have very high melting points. The high melting point of sodium chloride, for example, results from the strong electerostatic attractions between the sodium chloride, for example, results from the strong electrostatic attractions between the sodium cations and the chloride anions.

۲- ترکیبات یونی متمایل به داشتن نقاط ذوب و جوش بالایی هستند پیوندهای یونی

معمولاً كاملاً قوى بوده و تمام جهتىاند. نكته اخير بسيار مهم است، زيرا در نظر گرفتن آن.

3. Ionic compounds usually are very hard but brittle substances. The hardness of ionic substance follows naturally from the argument presents above, except in this case we are relating the multivalent attractions between the ions with mechanical separation rather than separation through thermal energy. The tendency toward brittleness results from the nature of ionic bonding If one can apply sufficient force to displace the ions slightly (e.g, the length of one-half of the unit cell in NaCl), the formerly attractive forces.

۳- ترکیبات یونی معمولاً اجسامی بسیار سخت ولی شکنندهاند. سختی اجسام یونی طبیعتاً از دلائلی که قبلاً ارائه گردیدهاند تبعیّت می کند، به جز این که در مورد سختی اجسام یونی، به جای این که از بین بردن جاذبههای چند جانبی بین یونها را به انرژی حرارتی مربوط کنیم به روش مکانیکی ارتباط می دهیم. تمایل به شکسته شدن از ماهیّت پیوند یونی ناشی می گردد. چنانچه بتوان نیروی کافی برای جابه جا کردن یونها (مثلاً به اندازه نصف طول سل واحد سدیم کلرید) وارد گردد، به محض این که بین آنیون با آنیون و کاتیون با کاتیون تماس حاصل شود نیروهای جاذبه قبلی به دافعه تبدیل می گردند و بدین ترتیب بلور می شکند.

4. Ionic compounds are often soluble in polar solvents with high permittivities (dielectric constants) The energy of intraction of two charged particles is given by.

Occurrence of Ionic Bonding

Simple ionic compounds from only between very active metallic

elements and very active nometals, Two important requisites are that the ionization to form the cation and the electron affinity to from the anion must be energetically favorable. This does not mean that these two reactions must be exothermic but means, rather, that they must not cost too much energy, Thus the requirements for ionic bonding are: (1) The atoms of one element must be able to lose one or two (rarely three) electrons without undue energy input and (2) the atoms of the other element must be able to accept one or two electrons (almost never three) without undue energy input. This restricts ionic bonding to compounds between the most active metals-Groups IA, IIA, part of IIIA and some lower oxidation states of the transition metals (forming cations) - and thw most active nonmetals-Groups VIIA, VIA, and nitrogen (forming anions). All ionization energies are endothermic, but for the metals named above they are not prophbitively so. Electron affinities are exothermic only for the halogens but are not excessively endothermic for chalcogens and nitrogen.

وجود پیوند یونی:

عموماً ترکیبات یونی فقط بین عناصر فلزی و غیر فلزی بسیار فعال اشمیل می گردند دو شرط لازم برای این امر عبارتند از این که، انرژی یونش برای تشکیل کاتیون و الکترون خواهی برای تشکیل آنیون بایستی از نظر انرژتیک مساعد باشند. این موضوع به این معنی نیست که هر دو واکنش باید گرما زا باشند بلکه باید زیاده از حد انرژی لازم نداشته باشند. شرایط تشکیل پیوند یونی عبرتند از: (۱) اتمهای یک عنصر باید بتوانند بدون مصرف انرژی

زیاد یک یا دو (به ندرت سه) الکترون از دست بدهند (۲) و اتمهای عنصر دیگر باید بتوانند.

Potentiometric Methods

The potential of an electrode is determined by the concentration (or, more correctly, the activity) of one or more species in a solution. The equipment required for a potentiometer measurement includes a reference electrode, an indicator electrode and a potential measuring device.

روشهای پتانسیل سنجی:

پتانسیل یک الکترود به وسیلهی غلظت (یا، صحیحتر فعالیّت) یک یا چند گونه در یک محلول تعیین میشود. لوازم مورد نیاز برای یک اندازه گیری پتانسیل سنجی شامل یک الکترود مرجع، یک الکترود شاخص و یک وسیلهی اندازه گیری پتانسیل است.

Indicator Electrodes

Indicator electrodes for potentiometer measurements are of two basic types, namely, metallic and membrane. The latter are also referred to as specific or selective ion electrodes.

الكترودهاي شاخص:

الکترودهای شاخص برای اندازه گیری پتانسیل از دو گروه اصلی تشکیل شدهاند یعنی الکترودهای فلزی و الکترودهای غشایی را الکترودهای یون گزین یا الکترودهای یون ویژه نیز مینامند.

Inorganic Polarographic Analysis

The polarographic method is generally applicable to the analysis of inorganic substances. Most metallic cations, for example, are reduced at the dropping electrode to from a metal amalgam or on

ion of lower oxidation state. Even the alkali-and alkaline-earth methods are reducible, provided the supporting elevtrolyte used does not decompose at the high potentials required. The tetraalkyl ammonium halides serve this function well.

تجزیهٔ پولاروگرافی مواد معدنی:

روش پولاروگرافی را معمولاً میتوان برای تجزیهٔ اجسام معدنی به کار برد. برای مثال، اکثر کاتیونهای فلزی در المترود قطره چکان کاهیده میشوند و تشکیل ملقمهٔ فلزی یک یک یون با حالت اکسایش پایین تر را میدهند. حتّی فلزات قلیایی و قلیایی خاکی نیز کاهش پذیرند، مشروط بر این که الکترولیت کمکی به کار برده شده، در پتانسیلهای مورد نیاز بالا تجزیه نشود. هالیدهای تتراالکیل آمونیم این وظیفه را به خوبی انجام میدهند.

Properties of Electromagnetic Radiation

Electromagnetic radiation is a type of energy that is transmitted through space at cnormous velocity. Many of the properties of electromagnetic radiation are conveniently described by means of a classical wave model that employs such parameters as wavelength, frequency, velocity, and amplitude. In contrast to other wave phenomena, such as sound, electromagnetic radiation requires no supporting medium for its transmission, thus, it readily passes through a vacuum.

Phenomena associated with the absorption or emission of radiant energy cannot be explained adequately by treating radiation as waves, here, it is necessary to view electromagnetic radiation as a stream of discrete particles of energy called photons with energies

www.takbook.com

that are particles and waves are not mutually exclusive. Indeed, the duality is found to apply to the behavior of streams of electrons and other elementary particles as well and is rationalized by wave mechanics.

خواص تابش الكترومغناطيسى:

تابش الکترومغناطیسی نوعی انرژی است که با سرعت خارق العادهای از فضا عبور می کند. بسیاری از خواص تابش الکترومغناطیسی را می توان به وسیله ی مدل موجی کلاسیکی که پارامترهایی مانند طول موج، فرکانس، سرعت و دامنه را به کار می گیرد، به آسانی توصیف کرد. برخلاف سایر پدیدههای موجی مانند صدا، عبور تابش الکترومغناطیسی به محیط مادی نیازی ندارد، بدین ترتیب به راحتی از خلاً عبور می کند.

پدیدههای در ارتباط با جذب یا نشر انرژی تابشی را نمیتوان با در نظر گرفتن تابش به صورت امواج، کاملاً تشریح کرد، در اینجا، تابش الکترومغناطیسی را باید به صورت جریانی از ذرات مجرای انرژی به نام فوتون که انرژی آنها با فرکانس تابش متناسب است در نظر گرفت، این دیدگاه دو کانهٔ تابش به صورت ذرات و امواج متقابلاً انحصاری نیستند. در واقع، این دوگانگی در رفتار جریانهای الکترون و همچنین سایر ذرات بنیادی ملاحظه میشود. به وسیلهٔ مکانیک موجی تهیّه می گردد.

Wave Properties

For many purposes electromagnetic radiation is conveniently treated as an oscillating electrical forecc field in space; associated with the electrical field and right angles to ti is a magnetic force field.

The electrical and magnetic fieds associated with radiation are vector quantities; at any instant, they can be represented by an arrow whose kength is proportional to the magnitude of the force and whose direction is parallel to that of the force. A graphic representation of a beam of radiation can be obtained by plotting one of these vector quantities as a function of time as the radiation passes a fixed point in space. Alternatively the vector can be plotted as a function of distance, with time held constant.

خواص موج:

برای بسیاری از اهداف، با تابش الکترومغناطیسی به آسانی میتوان مانند یک میدان نیروی الکتریکی نوسان کننده رفتار کرد، همراه با میدان الکتریکی، و در راستای عمود بر آن، یک میدان مغناطیسی وجود دارد.

میدانهای الکتریکی و مغناطیسی همراه با تابش، کمیّتهای برداری هستند، این کمیّتها را می توان در هر لحظه به وسیله ی پیکانی که طول آن با بزگی نیرو متناسب، و راستای آن موازی راستای نیرو است، نمایش داد. نمایش نم+وداری دسته پرتو تابش را می توان با رسم یکی از این کمیّتهای برداری به صورت تابعی از زمان، هنگامی که تابش از نقطه ثابتی در فضا عبور می کند، به دست آورد. یا این که می توان بردار را به صورت تابعی از مسافت ضمن ثابت نگه داشتن زمان رسم کرد.

The Microscopic World

At the center of an atom lies the nucleus. Almost the whole of the mass of the atom is concentrated there even though it accounts for only a minute proportion of the atom's total volume. Around the

nucleus cluster the electrons. They contribute very kittle to the total mass of the atom but occupy an sppreciable volume, and are responsible for the atom's bulk.

جهان میکروسکوپی:

در مرکز هر اتم، هسته آن قرار دارد با وجود این که هسته اتم بخش کوچکی از کل حجم اتم را به خود اختصاص داده است، تقریباً تمام جرم اتم در آن متمرکز است. الکترونها، که در اطراف هسته ها جمع شدهاند، از کل جرم اتم سهم بسیار کوچکی دارند، در حالی که حجم قابل توجّهی را اشغال کردهاند و بزرگی اتم به آنها مربوط می باشد.

The Stetes of Matter

Casual inspection of the familiar word indicates the existence of three states of matter: solids, liquids, and gases. Closer inspection shows that some solids can exist in different crystal forms (e.g. diamond and graphite)

The term phase is applied to each of these different forms Then we can talk of the solid, liquid, and gas phases of a substance, and also of its various solid phases. In rare instances even the liquid state of a material may be divided into different phases with sharply distinct properties.

حالتهای ماده:

از بررسی اتفاقی دنیای خودمان معلوم میشود که مواد به سه حالت جامد، مایع و گاز وجود دارند. در بررسی دقیق تر مضخّص میشود که بعضی از مواد جامد می توانند به صورتهای مختلفی وجود داشته باشند (مثلاً ممکن است کربن به صورت الماس یا گرافیت وجود

داشته باشد). این حالتهای متفاوت ماده را از فازهای آن مینامند. اکنون در مورد فازهای جامد، مایع و گاز یک ماده، همچنین در مورد صورتهای مختلف جامد آن سهن میگوییم. حتّی به ندرت در مواردی حالت مایع یک ماده ممکن است به صورتهای متفاوتی، با خواص کاملاً متمایز وجود داشته باشد.

The solid state. Pure solids may exist as crystals or as glasses. Fine amorphous ('formless') dusts also coour but in many cases these are nothing more than finely ground crystals.

حالت حامد:

جامدات خالص می توانند با ذراتی منظم به صورت یک بلور مرتب شده باشند و یا این که مانند انواع شیشه ها، بدون نظم قرار گرفته باشند. همچنین به صورت ذرات بی ریخت (بدون شکل) ریزی وجود دارند، امّا در بسیاری از موارد آنها فقط بلورهای کاملاً پودر شدهای می باشند.

حالت مايع:

وقعی که یک جامد گرم میشود ذرات آن با دامنه بزرگتری ارتعاش میکنند و در دمایی که نقطه ذوب نام دارد می توانند از محلهای اوّلیه خود دور شوند.

حرکت مولکولها در بالای نقطه ذوب به حدی است که شبکه بلوری دیگر اهمیّتی ندارد و تمام نمونه تقریباً به صورت یک سیال متحرک و تقریباً بیساختار میباشد.

The ordered structure of the solid may not be wholly lost. In the case of water, for example, the liquid can be pictured as a collection of ice-like regions separated by structureless zomes. These

www.takbook.com

structures are continuially forming and dispersing, and at one moment a water molecule may be in an ice-like environment, and at another in a structureless zone.

The gaseous state. The sord "gas" is derived from "chaos" We picture a gas as a swarm of molecules in constant, chaotic motion. Each particle travels in a straight line at high speed until it reaches another, when it is deflected: or until it collides with the wall of the vessel, when it might ricochet back into the bulk or stick until dislodged by the vibration of the wall or the impact of another molecule.

حالت گازی:

کلمه گاز از هرج و مرج مشتق شده است. گاز را به صورت دستهای از مولکولها که دائماً در حال حرکت بی نظماند تصور میکنیم هر مولکول در راستای مستقمی با سرعت زیاد حرکت میکند تا این که به مولکول دیگری برسد، آنگاه منحرف میشود با این که با جداره ظرف برخورد میکند، بعد به درون گاز برمی گردد و یا به جداره می چسبد تا این که در اثر ارتعاش جداره یا برخورد با مولکول دیگری از حداره کنده شود.

Elements Of Chemical Thermodynamics

Thermodynamics is the study of the energy changes that accompany physical and chemical changes. An important aspect of the laws of chemical thermodynamics is that they enable us to predict whether a particular chemical reaction is theoretically possible under a given set of conditions. A reaction that has a natural tendency to occur of its own accord is said to be

spontaneous. Thermodynamic principles can also be used to determine the extent of a spontaneous reaction the position of equilibrium.

مبانی ترمودینامیک شیمیایی:

ترمودینامیک، مطالعهٔ تغییرات انرژی مربوط به تغییرات فیزیکی و شیمیایی است. یکی از جنبههای مهم قوانین ترمودینامیک شیمیایی آن است که ما را قادر میسازند تا ببینیم آیا یک واکنش معیّن در شرایط مشخّص، از لحاظ ترمودینامیکی امکانپذیر است یا نه. واکنشی که بهطور طبیعی میل به انجام داشته باشد، خودبهخود نام دارد. اصول ترمودینامیک را برای تعیین میزان پیشرفت یک واکنش خودبهخود، یعنی موقعیّت تعادل، نیز می توان به کار برد.

First Law of Thermodynamics

Many scientists of the late-eighteenth and early-nineteenth centuries studied the relationship between work and heat. Thermodynamics had its origins in these studies. By the 1840s it became clear that.

- 1. Work and jeat are both forms of a larger classification called energy.
- 2. One form of energy can be converted into another form.
- 3. Energy cannot be created or desyroyed.

The first law of thermodynamics is the law of conservation of energy: energy can be converted from one form into another but it cannot be created or destroyed. In other words, the total energy universe is a constant.

In applying thermodynamic concepts, we frequently confine our attention to the changes that occur within definite boundaries. The portion of nature that is included that occur within definite boundaries is called a system. The remainder is called the surroundings. A mixture of chemical compounds, for example, can constitute a system. The container and everything else around the system make up what is called the surroundings.

قانون اوّل ترمودینامیک:

بسیاری از دانشمندان اواخر سدهٔ هیجدهم و اوایل سدهٔ نوزدهم میلادی، رابطه بین کار مکانیکی و گرما را مطالعه کردند. ترمودینامیک، ریشه در این اطلاعات دارد. در دههٔ ۱۸۴۰ روشن شد که:

۱- کار و گرما هر دو جلوهی یک طبقهبندی بزرگتر به نام انرژی هستند.

۲- یک فرم انرژی را میتوان به فرم دیگر آن تبدیل کرد.

۳- انرژی را نمی توان به وجود آورد یا از بین برد.

قانون اوّل ترمودینامیک، قانون بقای انرژی است، انرژی را میتوان از یک صورت به صورت دیگر تبدیل کرد ولی نمیتوان آن را به وجود آورد یا نابود ساخت. به بیان دیگر، انرژی کل جهان ثابت است.

در اعمال مفاهیم ترمودینامیکی، اغلب توجّه خود را به تغییرات واقع شده در داخل مرز معیّنی معطوف میداریم. بخشی از طبیعت که در داخل این مرز قرار می گیرد، سیستم نام دارد. بقیهٔ طبیعت را پیرامونمینامیم. مثلاً مخلوطی از ترکیبات شیمیایی میتواند یک سیستم تشکیل دهد. ظرف واکنش و هر چیز دیگری در پیرامون سیستم، پیرامون را به وجود می آورند.

www.takbook.com

Second Law of Thermodynamics

The first law of thermodynamics puts only one restriction on chemical or physical changes-energy must be conserved. The first Law, however, provides no basis for determining whether a proposed change will be spontaneous. The second law of thermodynamics establishes criteria for making this important prediction.

The thermodynamic function entropy, S, is central to the second law. Entropy may be interpreted as a measure of the randomness, or disorder, of a system. A highly disordered system is said to have a high entropy. Since a disordered condition is more probable than an ordered one, entropy may be regarded as a probability function, One statement of the second law of thermodynamics is: every spontaneous change is accompanied by an increase in entropy.

قانون دوم ترمودینامیک:

قانون اوّل ترمودینامیک فقط یک محدودیّت بر تغییرات فیزیکی یا شیمیایی تحمیل می کند و آن این که انرژی از میان نمیرود. ولی قانون اوّل مبنایی برای تعیین این کهیک تغیر معیّن خودبهخود صورت می گیرد یا نه، به دست نمی دهد. قانون دوم ترمودینامیک معیارهایی برای این پیش بینی مهم برقرار می سازد.

تابع ترمودینامیکی آنتروپی، S، محور قانون دوم است. آنتروپی را میتوان به عنوان میزان آشفتگی یا بینظمی یک سیستم تفسیر کرد. چون یک حالت بینظم از لحاظ آماری محتمل تر از یک حالت با نظم است، آنتروژی را میتوان به عنوان یک تابع احتمال در نظر

www.takbook.com

گرفت. یک بیان قانون دوم ترمودینامیک این است: هر تغییر خودبهخود همراه با افزایش آنترویی است.

Standared Free Energies

A standard free energy change, ehich is given the symbol ΔG° , is the free-energy change for a process at 1 atm in which the reactants in their standard states are convertes to the products in their standard states. The value of ΔG° for a reaction can be derived from standard free energies of formation in the same way that ΔH° values can be calculated from standard enthalpies of formation. Tabulated data usually consists of values measured at 25 °C.

The standard free energy of formation of a compound, ΔG°_{f} , is defined as the change in standard free energies when 1 mol of the compound is formed from its constituent in their standard. According to this definition, the standard free energy of formation of any element in its standard state is zero. The Value of ΔG° for a reaction is equal to the sum of the standard free energies of formation of the products minus the sum of the standard free energies of formation of the reactants.

Stereochemistry and Stereoisomerisms استرئوشیمی و استرائوایزومری:

The science of organic chemistry, we said, is based on the relationship between molecular structre and properties. That part of the science which deals with structure in three dimensions is called stereochemistry. (Greek: stereos, solid).

One aspect of stereochemistry is stereoisomerisms. Isomers, we recall, are different compounds that have the same molecular formula. The particular kind of isomers that are different from each other only in the way the atoms are oriented in space (but are like one another with respect to which atoms are joined to which other atoms) are called stereosiomerisms.

گفته شده که علم شیمی آلی، بر پایه رابطه بین ساختمان مولکولی و خواص استوار میباشد. قسمتی از این علم که درباره ساختمان در سه بعد بحث مینماید به استرئوشیمی موسوم است (در زبان یونانی استرئوس به معنای جامد میباشد).

یک سیمای استرئوشیمی، استرئوایزومری است. میدانیم که ایزومرها ترکیبات مختلفی هستند که دارای فرمول مولکولی یکسان میباشند. نوع خاصّی از نوع ایزومرها که تنها در طرز قرار گرفتن اتمهایشان در فضا با یکدیگر اختلاف دارند (امّا از نظر چگونگی اتصال اتمها به یکدیگر مشابه میباشند) استرئوایزومر stereoisomers نامیده میشوند.

Unsaturated Hydrocarbons

هدروکربنهای اشباه نشده:

The alkenes, which contain less hydrogen, carbon for carbon, than the alkanes, and which can be converted into alkanes by addition of hydrogen. The alkenes were further described as being obtaines from alkanes by loss of hydrogen in the cracking process.

آلکنها، که بهازاءهر کربن دارای هیدروژن کمتری از آلکانها هستند، میتوانند با اضافه نمودن هیدروژن، به آلکانها تبدیل شوند. همانطور که گفته شد، در فرآیند کراکینگ،

آلکانها با از دست دادن هیدروژن به آلکن مبدل میشوند.

Reactions of Alkenes

The characteristic feature of the alkene structure, we have said, is the carbon-carbon double bond. It ios thus the functional group of alkenes and, as the functional group, it determines the characteristic reactions that alkenes underoge.

واكنشهاي آلكانها:

مشخصهٔ بارز آلکانها، وجود پروند دوگانه کربن ـ کربن میباشد. از اینرو، این پیوند گروه عاملی آلکانها بوده و به عنوان یک گروه عاملی، تعیین کننده خصوصیّات واکنشهایی است که آلکانها انجام میدهند.

These reactions are two kinds. (a) First, there are those that take place at the double bond itself and on doing this destroy the double bond.

این واکنشها دو نوع میباشند. اوّل واکنشهایی که بر روی پیوند دوگانه انجام میگیرند و باعث تخریب پیوند دوگانه میشوند.

Alkynes

The carbon-carbon single bond is of low reactivity its main function is to act as the principal cement holding most organic compounds together.

The carbon-carbon double bond is unsaturated and hence highly reactive toward a wide variety of reagents, as a substituebt it can exert remarkable effects on the rest of the molecule.

آلكينها:

پیوند ساده کربن ـ کربن فعالیّت کمی دارد و نقش اصلی آن نگهداشتن اتمهای اغلب ترکیبات آلی به یکدیگر است. پیوند دوگانه کربن ـ کربن غیر اشباعی است و در نتیجه در مقابل انواع واکنشگرها فعالیّت زیادی دارد و به عنوان یک استخلاف می تواند در بقیه مولکول اثرات قابل ملاحظهای بگذارد.

Determination of Structure: Spectroscopic Methods

At every stage structure determination-from the isolation and purification of the unknown substance to its final comparison with an authentic sample-the use of instruments has, since World War II. Revolutionized organic chemical practice. Instruments not only help an organic chemist to do what he does faster but, more important, let him do what could not be done at all before: to analyze complicated mixtures of closely related compounds to describe the structure of molecules in detail never imagined before; to detect, identify, and measure the concentration of short-lived intermediates whose very existence wasm not so long ago, only speculation.

تعیین ساختمان:: روسهای طیفسنجی

به کارگیری دستگاهها در هر مرحله از تعیین ساختمان ـ از جداسازی و خالص کردن جسم ناشناخته گرفته تا مقایسه نهایی آن با نمونه حقیقی و شناخته شده، از جنگ جهانی دوم عملیّات شیمی الی را دگرگون ساخته است. دستگاهها نه تنها به شیمیدانان آلی کمک مینمایند تا کار را سریعتر انجام دهد، بلکه مهمتر از آن به او اجازه انجام کارهایی را میدهند که قبلاً به هیچ عنوان برایش مقدور نبوده است. تجزیه و تحلیل مخلوطهای

پیچیده از ترکیباتی با ساختمانهای نزدیک به هم توصیف ساختمان مولکولها به طریفی که قبلاً حتّی تصوّر آن نمی رفت تعیین، شناسایی و اندازه گیری غلظت مواد واسطه با طول عمر کوتاه که حتّی وجودشان تا مدّتی قبل فقط به صورت یک فرضیه بوده است.

The Mass Spectrum

In the mass spectrometer, molecules are bombarded with a beam of energetic electrons. The molecules are ionized and broken up into many fragments, some of which are positive ions. Each kind of ion has a particular ratio of mass to charge, or m/e value. For most ions, the charge is 1, so that m/e is simply the mass of the ion.

طيف جرمي:

در طیف جرمی، مولکولها توسط پرتوئی از الکترونهای پر انرژی بمباران می گردند. مولکولها یونیزه شده و به اجزاء مختلف شکسته می شوند، که بعضی از آنها یونها مثبت می باشند. هر نوع یون دارای نسبت جرم به بار و یا m/e خاصتی می باشد. برای اکثر یونها، بار یک است و بنابراین m/e جرم یون می باشد.

The Nuclear Magnetic Resonance (NMR) Spectrum

Like electrons, the nuclei of certain atoms are considered to spin. The spinning of these charged particles-the circukation of charge-generates a magnetic moment along the axis of spin, so that these nuclei act like tiny bar magnets. One such nucleus-and the one we shall be mostly concerned with-is the proton, the nucleus of ordinary hydrogen, ¹H.

طیف رزنانس مغناطیسی هسته:

هسته برخی از اتمها مانند الکترونها در چرخش میباشند. چرخیدن این ذرات باردار و دوران بار _ ایجاد یک گشتاور مغناطیسی در امتداد محور چرخش مینماید. به طوری که این هسته مانند میله های کوچک مغناطیسی عمل مینمایند. یکی از این هسته ها پروتونمی باشد، هسته هیدروژن معمولی، H^1 که بیش از هر هسته ای با آن سر و کار خواهیم داشت.

Occu, rence and Composition of Fats

Biochemists have found it convenient to define one of biomolecules, the lipids, as substances, insoluble in water, that can be extracted from cells by organic splvents of low polarity like ether or chloroform. This is a catch-all sort of definition, and lipids include compounds of many different kinds. Steroids for example, and terpenes Of the lipids, we shall take up only the fats and certain closely related compounds. These are not the only important lipidindeed every compound in an organism seems to play an important role, if only as an unavoidable waste product of metabolism-but they are the most abundant.

فراوانی و ترکیب چربیها:

بیوشیمیستها یک سری از بیومولکولها، لیپیدها را به عنوان موادی نامحلول در آب میدانند که میتوان آنها را از سلولها با حلالهای آلی با قطبیّت کم مثل اتروکلروفرم استخراج کرد. یک چنین تعریفی کلی است. و لیپیدها دربرگیرنده بسیاری از ترکیبات مختلف مثل استروئیدها و ترینها هستند.

از بین لیپیدها فقط چربیها و برخی از ترکیبات نزدیک به آنها را بررسی خواهیم کرد. این مواد تنها لیپیدهای مهم نیستند به نظر میرسد هر ترکیب در یک ارگانیسم حتّی اگر به صورت تفاله حاصل از متابولیسم باشد، نقش اساسی ایفا میکند ولی از همه فراوان تر میباشند.

Carbohydrates

Introduction

In the leaf of a plant, the simple compounds carbon dioxide and water are combined to form the sugar (+) –glucose. This process, known as photosynthesis, requires catalysis by the green coloring matter chlorophyll, and requires energy in the form of light. Thousands of (+) –glucose molecules can then be combined to form the much larger molecules of cellulose, which constitutes the supporting framework of the plant. (+) –Glucose molecules can also be combined in a somewhat different way, to from the large molecules of starch, which is then stored in the seeds to serve as food for a new growing plant.

كربوهيدراتها:

مقدمه:

در برگ یک گیاه ترکیبات ساده دی اکسید کربن و آب با یکدیگر نرکیب شده و قند (+)گلوکز را به وجود می آورند این فرآیند فتوسنتز نامیده می شود و برای انجام نیاز به کاتالیزور
سبزینه گیاه یعنی کلروفیل و انرژی به صورت نور دارد هزاران مولکول (+)- گلوکز با یکدیگر
متشکل شده و مولکولی بس بزرگ تر به نام سلولز را می سازند که چهار چوب حفاظتی گیاه

www.takbook.com

را تشکیل میدهد همچنین مولکولهای (+)- گلوکز میتوانند به طریق دیگری با هم متشکل شوند و تشکیل مولکولهای بزرگ نشاسته را بدهند که سپس در دانه گیاه ذخیره شده به عنوان غذا برای گیاه تازه در حال رشد مصرف می شود.

Definition and Classification

Carbohydrates are polyhdroxy aldehydes, polyhdroxy ketones, or compounds that can be hydrolyzed to them. A carbohydrate that cannot be hydrolyzed to simpler compounds is called a monosaccharide. A carbohydrate that can be hydrolyzed to many Monosaccharide molecules is called a polysaccharide.

تعاریف و طبقهبندی:

کربوهیدراتها پلی هیدروکسی آلدئیدها و پلیهیدروکسی کتونها هستند و یا ترکیباتی که میتوانند به آنها هیدرولیز گردند. یک کربوهیدرات که نتواند به ترکیب ساده تری هیدرولیز شود یک شود، منوساکارید خوانده می شود. کربوهیدراتی که بتواند به دو منوساکارید تبدیل شود یک دی ساکارید نامیده می شود. یک کربوهیدرات که بتواند به بسیاری از مولکولهای منوساکارید تبدیل شود یک پلیساکارید نام می گیرد.

Proteins

The name protein is taken from the Greek proteios, which means first. This name is well cjosen. Of all chemical compounds, proteins must almost certainly be ranked first, for they are the substance of life.

پروتئینها:

نام پروتئین از لغت یونانی پروتیوس گرفته شده که معنای آن اوّل است، انتخاب چنین نامی انتخابی بجا است زیرا در بین کلیه ترکیبات شیمیایی پروتئینها که ماده حیات هستند یقیناً بایستی در ردیف اوّل جای گیرند.

Preliminary Steps to an Analysis

A chemical analysis is ordinarily preceded by steps that are necessary if the analytical data are to have significance. These steps include (1) sampling, (2) production of a homogeneous mixture for analysis, and (3) drying the sample or, alteratively determining its moisture content.

مراحل مقدماتی در تجزیه

برای آن که دادههای تجزیهای معنیدار باشند، انجام یک سری مراحل قبل از تجزیهی شیمیایی ضروری خواهد بود این مرلحل عبارتند از: (۱) نمونهبرداری، (۲) تولید یک مخلوط همگن برای تجزیه، (۳) خشک کردن نمونه، یا تعیین رطوبت آن.

Sampling

Generally, a chemical analysis is preformed on a fraction of the material whose composition is of onterest. It is evident that the composition of this fraction must reflect as closely as possible the average composition of the bulk of the material if the analysis is to be of any value. The process by which a representative fraction is ecquired is termed sampling. Often, sampling is the most difficult step in the entire analytical process. This statement is particularly applicable when the material to be sampled is an item of commerce weighing several tons or several hundreds of tons.

نمونەبردارى:

به طور کلی، تجزیه شیمیایی بر روی کسری از ماده که ترکیب نسبی آن مورد توجّه است، انجام می شود. برای آن که تجزیه با ارزش باشد، بدیهی است که ترکیب این کسر باید حتی المقدور بازتاب ترکیب متوسط توده ی بزرگ ماده ی مورد آزمایش باشد. فرآیندی که به وسیله ی آن یک کسر نماینده تهیّه می گردد، نمونه برداری نامیده می شود. اغلب نمونه برداری مشکل ترین مرحله ی کل فرآیند تجزیه است. این ادعا به ویژه وقتی صدق می کند که ماده ی مورد نمونه برداری یک کالای تجاری به وزن چند تن یا چندین تن باشد.

Sampling homogemeous solutions of liquids and gases. For solution of liquids or gases, the gross sample can be relatively small, since ordinarily nonhomogeneity first occurs at the molecular level, and even small volumes of smaple will contain a tremendous number of particles. Whenever possible the material to be analyzed should be well stirred prior to removal of the sample to make sure that homogeneity does indeed exist With large volumes of solutions mixing may be impossible; it bottle that can be opened and filled at any desired location in the solution. This type of sampling, for example, is important in determining the constituents of liquids exposed to the atmosphere. Thus the oxygen content of lake water may very by a factor as larger as 1000 over a depth difference of a few feet.

نمونه برداری از محلولهای همگن مایعات و گازها: برای محلولهای مایعات یا گازها، نمونه بزرگ ممکن است نسبتاً کوچک باشد، زیرا ناهمگنی معمولی، نخست در سطح

مولکولی تحقق می یابد و حتّی حجم کوچکی از نمونه نیز تعداد بزرگی از ذرات دارد. در صورت امکان، مادهای را که قرار است تجزیه شود باید قبل از برداشتن نمونه کاملاً به هم بزنند تا اطمینان حاصل شود که واقعاً همگن شده است. در مورد حجمهای بزرگ محلولها، اختلاط ممکن است دشوار باشد بنابراین، بهترین کار این است که به کمک یک وسیله نمونهبرداری (دزد نمونه) از چند قسمت ظرف نمونهبرداری کرد وسیلهی نمونهبرداری بطریای است که هر موضع دلخواه درون محلول، باز و پر از محلول می شود به عنوان مثال، ین نوع نمونهبرداری در تعیین اجزای تشکیل دهندهی مایعاتی که در معرض هوای آزاد قرار دارند، حائز اهمیّت است. از این رو، اکسیژن موجود در آب دریاچه ممکن است در اعماقی که چند فوت با هم تفاوت دارند بیش از ۱۰۰۰ برابر تغییر کند.

Sampling metals and alloys. Sample of metals and alloys are obtained by sawing, milling, or drilling. In general it is not safe to assume that chips of the metal removed from the surface will be representative of the entire bulk; sampling billets or ingots of metal, a representative sample can be obtained by awing across the piece at regularly spaced intervals and collecting the "sawdust" as the sample. Alternatively the specimen may be drilled, again at various regularly spaced intervals, and the drillings collected as the sample; the drill should pass entirely through the block or halfway through from opposite sides. The drillings can then be briken up and mixed or melted together in a graphite crucible. A granular sample can often then be produced the melt into distilled water.

نمونهبرداری از فلزات و آلیاژها: نمونههای آزمایشی فلزات و آلیاژها را با اره کردن،

آسیاب کردن، یا مته کردن به دست میآورند. به طور کلی، فرض کردن این موضوع که برادههای فلزی جدا شده از سطح نمونه نماینده ی کل توده خواهد بود، اطمینانبخش نیست، نمونهبرداری باید شامل ذرات جامد حاصل از درون قطعه و همچنین سطح قطعه باشد. در مورد ورقها و شمشهای فلزی، نمونه ی نماینده را میتوان با اراده کردن عرضی قطعه در فواصل منظم و گردآوری «براده ی اره کشی» به عنوان نمونه ی آزمایشی تهیّه کرد. یا این که، میتوان قطعه را باز هم در فواصل منظم مته کاری کرد و برادههای مته کاری را به عنوان نمونه آزمایشی گردآوری کرد، مته باید در بلوک فلزی به طور کامل یا تا نصف ضخامت آن از دو طرف مقابل، فرو رود. سپس برادهها را میتوان کاملاً خرد و مخلوط کرد و فرخامت آن از دو طرف مقابل، فرو رود. سپس برادهها را میتوان کاملاً خرد و مخلوط کرد و یا با هم در یک بوته ی گرافیتی ذوب کرد. نمونه دانه دانه، از ریختن ماده مذاب در آب مقطر به دست می آید.

Production of alaboratory Sample

For nonhomogeneous materials, the gross sample may weigh several hundred pounds or more. Here, a considerable decrease in size is desirable before the sample is brought into the laboratory, where a few pounds at most are all that can be conveniently handled. The process of reducing the sample volume by a factor of 100 or more is orfinarily multistage, involving repeated grinding, mixing, and dividing. Diminution in particle size is essential as the weight of sample is decreased to assure that the sample composition continues to be representative of the original material.

تولید نمونه آزمایشگاهی:

برای مواد ناهمگن، نمونه بزرگ می تواند چند صد پوند یا بیشتر باشد. در اینجا پیش از این که نمونه به ازمایشگاه منتقل شود، وزن آن را به میزان قابل ملاحظهای کاهش می دهند، زیرا در آزرمایشگاه بالاترنی وزن مناسب برای جابه جایی و کار کردن، چند پوند است. فرآیند کاستن حجم نمونه معمولاً در چند مرحله انجام می شود و نمونه ۱۰۰ مرتبه یا حتّی بیشتر، کوچک می شود. این کار، متضمن تکرار اعمال آسیاب کردن، اختلاط، و تقسیم است. با کمتر شدن وزن نمونه، اندازه ی ذرات آن نیز کوچک تر می شود تا اطمینان حاصل شود که ترکیب نمونه به طور پیوسته ادامه یافته است و همچنان نماینده ماده اصلی است.

Determination of Water

Drying Procedures

Without question, oven drying is the most common method for determining the water content of samples. The amount evolved from a known weight of sample is established either from the loss in weight of the sample or by the gain in weight of an absorbent for water. The great virtue of the procedure is its simplicity unfortunately this simplicity does not necessarily extend to the interpretation of the water may also occur during the heating. Thus one may also encounter volatilization of other components, decomposition of one or more of the constituents to give gaseous products, or oerhaps air oxidation of a component in the sample. The first two of these effects will cause a decrease in sample weight, oxidation will cause an increase if the products of the reaction are nonvolatile and a decrease if they are volatile.

زبان تخصصی شیمی و مهندسی شیمی ۲۴

Superimposed on these difficulties is the uncertainty with respect to the temperature required to cause complete evolution of water. Heating at 105 °C will accomplish removal of adsorbed moisture and, in some instances, essential water as well. On the other hand, removal of sorbed and occluded water is often quite incomplete at this temperature. Many minerals, as well as such substances as alumina and silica, require temperatures of 1000 °C or more.

تعیین آب:

روشهای خشک کردن:

بدون تردید، خشک کردن مواد در آون، متداول ترین روش تعیین آب موجود در نمونههای آزمایشگاهی است. مقدار متصاعد شده از یک وزن معلوم از نمونه آزمایشگاهی از روی کاهش در وزن نمونه، یا توسط افزایش در وزن یک ماده ی جاذب آب، تعیین می شود. امتیاز بزرگ این روش کار، سادگی آن است، متأسفانه این سادگی لزوماً به تفسیر دادههایی که این روش فراهم می سازد تعمیم داده نمی شود زیرا چند فرآیند دیگر، علاوه بر متصاعد شدن آب از نمونه نیز ممکن است در هنگام گرم کردن نمونه، تحقق یابند. بدین ترتیب امکان روبهرو شدن با فراریت سایر اجزای سازنده، تجزیه یک یا چند جزء سازنده و تولید محصولات موجب نقصان وزن نمونه می شوند اکسایش به وسیله هوا وزن نمونه را افزایش محصولات واکنش فرار نباشند، ولی

اگر محصولات مزبور فرار باشند، نقصان وزن بروز خواهد کرد. علاوه بر این مشکلات، مسئله عدم قطعیّت در مورد دمای لازم برای متصاعد شدن کامل آب نیز وجود دارد حرارت دادن نمونه در 0° ۱۰ موجب جداسازی آب جذب سطحی شده و همچنین در برخی موارد، آب ضروری خواهد شد. از طرف دیگر، جداسازی آب جذب شده یا آب محبوس، اغلب در این دما کاملاً ناقص صورت می گیرد. بسیاری از مواد معدنی و نیز اجسامی مانند آلومین و سیلیس به دمای 0° ۱۰ و با بالاتر نیاز دارند.

Decomposing and Dissolving the Sample

Most analyses are completed performing measurements on a solution (usually aqueous) of the analyte. Often, converting an analyte to a solube form rewuires powerful reagents and strenuous treatment. For example, the determination of halogens or nitrogen on an organic compound requires vigorous treatment of the sample to rupture the strong bonds between these elements and carbon. Similarly, drastic conditions are usually required to destroy the silicate structure of a siliceous mineral, thus rendering its carions free for analysis.

بسیاری از تجزیهها با انجام اندازه گیریهای بر روی محلول (معمولاً آبی) آنالیت تکمیل میشوند. اغلب تبدیل انالیت به شکل انحلال پذیر، به واکنشگرهای قدرتمند و دستکاریهای دشوار نیاز دارد. مثلاً تعیین هالوژن یا نیتروژن در یک ترکیب آلی به دستکاری سخت و شدید نمونه آزمایشگاهی به منظور گسستن پیوندهای بین این عناصر و کربن احتیاج پیدا

می کند. به طور مشابه برای انهدام ساختار سیلیکات یک ماده معدنی سیلیسی، معمولاً شرایط تند و مؤثری لازم است، تا کاتیون آن برای تجزیه آزاد شود.

Analytical Separations

The physical and chemical properties upon which analytical methods are based are seldom, if ever, entirely specific. Instead, these properties are shared by numerous species as a consequence, the elimination of interences is more often the rule than the exception in a quantitative analysis.

جداسازیهای تجزیهایی:

روشهای تجزیهایی مبتنی بر خواص فیزیکی و شیمیاییای میباشند که ندرتاً تز ویژگی کامل برخوردارند و یا هرگز دارای چنین ویژگی نیستند. در عوض، این خواص در بین گونههای متعدد مشترک است در نتیجه در تجزیههای کمی، عموماً (به جز در موارد استثناء) اجسام مزاحم را جدا میکنند.

Two general methods are available for coping with substances that interfere in an analytical measurement. The first involves alteration of the system to immobilize the potential interference and thereby prevent its participation in the measurement step, clearly the alteration must not affect the species being determined. Immobilization is frequently accomplished by introducing a complexing agent that reacts selectively with the interfering substance. For example, in the iodometric determination of copper, iron (III) can be rendered unreactive toward idide by complexation

with fluoride or phosphate ion, neither anion inhibits the oxidation of iodide by copper (II).

The introduction of a reagent to eliminate an interference is called masking.

دو روش کلی، برای فائق آمدن بر اجسامی که در اندازه گیریها تجزیهای تداخل میکنند، موجود است. روش نخست، شامل تغییر سیستم، به منظور بیحرکت ساختن مزاحمین بالقوه، و بدان وسیله پیشگیری از شرکت آنها در مرحلهی اندازه گیری است، بدیهی است که این تغییر، نباید بر گونهای که باید تعیین شود مؤثر باشد. بی تحرک ساختن، غالباً به وسیلهی وارد کردن یک عامل کمپلکسساز که با اجسام مزاحم بهطور گزینشی واکنش میدهد، صورت می گیرد. مثلاً در تعیین مس به روش یدسنجی، آهن (III) را می توان به وسیلهی کمپلکسسازی یا یون فلوئورید یا فسفات در مقابل بید غیر فعال کرد هیچ یک از آنیونهای مذکور از اکسایش یدید به وسیله مس (II) ممانعت به عمل نمی آورد. ورود یک

An Introduction to Chromatograpjic Separations

Without question, the most widely used means of performing analytical separations is chromatography, a procedure that finds application to all branches of science. Chromatography was invented and named by the Russian botanist Mikhail Tswett shortly after the turn of the century, He employed the technique to separate various plant pigments such as chlorophylls and xanthophylls by passing a solution of these compounds through a glass column packed with finely divided calcium carbonate. The separated

species appeared as colored bands on the column, which accounts for the name he chose for the method.

مقدمهای برای جداسازیهای کروماتوگرافی:

بدون تردید، پر کاربردترین شیوه ی جداسازی های تجزیه ای، کروماتو گرافی است، این روش کار در تمامی شاخه های علوم، کاربرد پیدا کرده است. کروماتو گرافی را، مدّت کوتاهی پس از خاتمه قرن پیش، یک گیاه شناس روسی به نام میخائیل چهوت، اختراع و نامگذاری کرد. او این تکنیک را برای جداسازی رنگدانه های گیاهی مختلف نظیر کلروفیل ها و زانتوفیل ها، با عبور دادن محلولی از این ترکیبات از درون یک ستون شیشه ای که با پودر نرم کلسیم کربنات پر شده بود به کار گرفت. گونه های جدا شده به صورت نوارهای رنگی بر روی متون ظاهر شدند که نام انتخاب شده برای این روش را توجیه می کند.

The applications of chromatography have grown explosively in the last four decades, owing not only to the development of several new types of chromatographic techniques but also to the growing need by scientists for better methods for separating complex mixtures. The tremendous impact of these methods on science is attested by the 1952 Nobel prize that was awarded to A.J.P. Martin and R.L.M. Synge for their discoveries in the field.

کاربردهای کروماتوگرافی، در چهار دهه اخیر، نه تنها به این دلیل که چند نوع تکنیک جدید کروماتوگرافی اخترلع شده بلکه به این علّت نیز که دانشمندان نیاز فزایندهای به روشهای بهتر، جهت جدا کردن مخلوطهای کمپلکس پیدا کردهاند، به طرز انفجاری گونهای، توسعه یافته است. تأثیر شگرف این روشها روی علوم، توسط جایزه ی نوبل سال

www.takbook.com

۱۹۵۲ که به ای.ج.پی.مارتین و آر.ال.ام.سینج به خاطر اکتشافات آنها در همین زمینه اعطا گردید تأیید شد.

General Description of Chromatography

Chromatography encompasses a diverse and important group of separation methods that permit the scientist to separate, isolate, and identify closely related components of complex mixtures, many of these separations are impossible by other means.

The term "chromatography" is difficult to define rigorously owing to the variety of systems and techniques to which it has been applied All of these methods, however, make use of a stationary phase and a mobile phase.

Components of a mixture are carried through the stationary phase by the flow of the mobile one, separations are based on differences in migration rates among the sample components.

توصیف کلی کروماتوگرافی:

کروماتوگرافی، گروه گوناگون و مهمی از روشهای جداسازی را شامل میشود که به دانشمندان امکان میدهد تا اجزای سازنده نزدیک به هم مخلوطهای کمپلکس را جدا، منزوی، و شناسایی کند، بسیاری از این جداسازیها، به روشهای دیگر ناممکن است. تعریف دقیق اصطلاح «کروماتوگرافی» به علّت تنوع سیستمها و تکنیکهایی که کروماتوگرافی در آنها به کار گرفته میشود، دشوار است. معهذا در همه این شورها، یک فاز ساکن و یک فاز متحرک به کار میرود. اجزای سازنده مخلوط، به کمک جریان فاز متحرک، از درون فاز ساکن عبور می کنند. جداسازیها، براساس تفاوتهای در سرعت مهاجرت

اجزای سازنده نمونه آزمایشگاهی استوار است.

Types of Stationary Phases

For successful chromatography, the components to be separated must be soluble in the mobile phase. Thy must also be capable of interacting with the stationary phase either by dissolving in it, being adsorbed by it, or reacting chemically with it. As a consequence, during the separations, the components become distributed between the two phases.

انواع فازهای ساکن:

برای این که کروماتوگرافی موفقیّت آمیز باشد، اجزای سازندهای که فرار است جدا شوند باید در فاز متحرک قابل حل باشند. ضمناً این اجزا باید از هواص برهم کنش با فاز ساکن نیز برخوردار باشند، بدین ترتیب که یا در آن حل شوند، یا به وسیلهی آن جذب سطحی شوند و یا با آن واکنش شیمیایی دهند در نتیجه در طی جداسازیها اجزای سازنده بین دو فاز توزیع میشوند.

Column chromatography refers to methods in which the stationary phase is contained in a narrow glass or metal tube. The mobile phase, which may be a kiquid or a gas, is then forced through the solid under pressure or allowed to percolate through it by gravity. In planar chromatography the stationary phase is supports on a flat glass or plastic plate; here the mobile phase moves through the solid either by capillary action or under the influence of gravity. In either type of chromatography the stationary

phase may be a finely divided solid or may consist of an immobilized liquid that is immiscible with the mobile phase. Several procedures are employed fo fix the stationary liquid in place. For example a finely divided solid coated with a thin layer of liquid may be held in a glass or metal tube through which the mobile phase flows or percolates. Ordinarily, the solid plays no direct part in the separation functioning only to hold the stationary, liquid phase in place by adsorption. Alternatively the inner walls of a capillary tube can be coated with a thin layer of liquid, a gaseous mobile phase is then caused to flow though the tube. Finally, the stationary liquid phase can be held in place on the fibers of paper or on the surface of finely ground particals held on a glass plate.

کروماتوگرافی ستونی به روشهایی ارتباط پیدا میکنند که در آنها فاز ساکن در یک لوله شیشهای یا فلزی باریک گنجانده میشود. فاز متحرک، که ممکن است مایع یا گاز باشد، با فشار از فاز جامد عبور داده میشود یا نیروی گرانش خود جریان پیدا میکند.

در کروماتوگرافی مسطح، فاز ساکن بر روی یک شیشه ی مسطح یا صفحه ی پلاستیکی تکیه می کند، در اینجا، فاز متحرک یا به کمک اثر مویینهای یا در اثر نیروی گرانش از فاز جامد عبور می کند. در هر یک از انواع کروماتوگرافی فاز ساکن ممکن است یک جامد پودر مانند باشد یا از مایع نامتحرکی که با فاز متحرک امتزاجناپذیر باشد، تشکیل شود. چندین روش برای تثبیت مایع ساکن در محل خود به کار گرفته می شود، مثلاً یک جامد پودر مانندی را که با لایه ی نازکی از مایع پوشش شده است می توان در لوله ی شیشه ای یا فلزی (که در آن فاز متحرک نفوذ می کند یا جاری می شود) نگه داشت. به طور معمول، ماده ی جامد، نقش فاز متحرک نفوذ می کند یا جاری می شود) نگه داشت. به طور معمول، ماده ی جامد، نقش

مستقمی در جداسازی ایفا نمی کند، کار آن فقط نگهداری فاز مایع ساکن، در محل خود، به وسیله ی جذب سطحی است. به روش دیگر می توان جدار داخلی لوله مویینه ای را با لایه ناز کی از مایع اندود کرد، در این حال، فاز متحرک گازی در لوله جریان پیدا می کند. نهایتاً فاز مایع ساکن را می توان در جای خودش بر روی الیاف کاغذی یا سطح ذرات آسیاب شده نرمی که بر روی یک صفحه شیشه ای نگهداری می شوند حفظ کرد.

An Introduction to Electrochenistry

Many important analytical methods are based upon oxidation reduction equilibria that occur rather within a homogeneous solution or at the surface of the electrodes making up an electrochemical cell.

مقدمهای بر الکتروشیمی:

بسیاری از روشهای تجزیهای مهم بر پایه ی تعادلهای اکسایش کاهش استوارند که یا در یک محلول همگن و یا در سطح الکترودهایی که یک سلول الکتروشیمیایی را تشکیل میدهند برقرار می شوند.

Oxidation – Reduction Processes

In an oxidation – reduction (or redox) reaction, one of the reacting species is converted to a higher oxidation state and as a consequence is oxidized, the other reactant suffers a decrease in oxidation state and is thus reduced.

فرآبندهای اکسایش ـ کاهش:

در یک واکنش اکسایش ـ کاهشی (یا اکسا کاهشی) یکی از اجزای واکنش دهنده به حالت اکسایش بالاتر میرود و در نتیجه اکسید میشود، واکنش دهنده ی دیگر تن به یک کاهش در حالت اکسایش میدهد و بنابراین کاهیده میشود.

Ocidizing and Reducing Agents

Oxidizing agents or oxidants possess a strong tendency to cause oxidation of other species. Reducing agents or reductants, on the other hand, tend to cause reductuions to occur and in the process are themselves oxidized.

عوامل اکسنده و کاهنده:

عوامل اکسنده یا اکسندهها امایل شدیدی به اکسایش اجزای دیگر دارند. از طرف دیگر عوامل کاهنده یا کاهندهها میل دارند تا باعث کاهش شوند و خود در این فرآیند اکسید می شوند.

Electrochemical Cells

Electrochemical cells can be conveniently classified as galvanic if they produce electrical energy and electrolytic if their operation requires electrical energy from an external source. Both types find use in analytical chemistry. It is important to appreciate that many cells can be operated in either a galvanic or an electrolytic mode by modification of experimental conditions.

An electrochemical cell consists of two conductors called electrodes, each immersed in a suitable electrolyte solution. For electricity to flow it is necessary (1) that the electrodes be connected externally by means of a mertal conductor and (2) that the two electrolyte solutions be in contact to permit movement of

ions from one to the other. The fitted glass disk is porous, so that Zn²⁺, Cu²⁺, HSO, SO, and other ions as well as HO molecules can move across the juvtion between the two electrolyte solution the reaction between the elemental zinc and copper ions.

سلولهاي الكتروشيميايي:

سلولهای الکتروشیمیایی را به سهولت میتوان به دو گروه طبقهبندی کرد. سلولهای گالوانی که انرژی تولید میکنند و سلولهای الکترولیتی که برای عمل نیاز به انرژی الکتریکی از یک منبع خارجی دارند. هر دو نوع این سلولها در شیمی تجزیه به کار میآیند. شایان توجّه است که بسیاری از سلولها میتوانند با تغییر در شرایط آزمایش هم به صورت سلول برقکافتی عمل کنند.

یک پیل الکتروشیمیایی متشکل از دو هادی به نام الکترود است که هر کدام در یک محلول الکترولیت مناسب قرار دارد. برای این که الکتریسیته جریان یابد، لازم است که: (۱) الکترودها در خارج به وسیلهی یک هادی فلزی به هم متصل شوند و (۲) دو محلول الکترولیت در کاتیونها از الکترود روی دور میشوند و به طرف مس میروند و آنیونها در جهت عکس حرکت میکنند. تمام یونهای موجود در محلول در این فرایند شرکت میکنند.

یک نوع سوم رسانش در سطح دو الکترود صورت می گیرد. در این جا، یک فرایند اکسایش یا کاهش مکانیسمی دراختیار می گذارند که توسط آن رسانش یونی محلول با رسانش الکترونی الکترودها باهم جفت می شوند و درنتیجه یک مدار کامل برای یک جریان فراهم می شود.

Anod and cathode By definition the cathode of an electrochemical cell is the electrode at which reduction occurs while the anode is the electrode where oxidation takes place. These definitions apply to both galvanic and electrolytic cells.

آند و کاتد طبق تعریف کاتد یک سلول الکتروشیمیایی الکترودی است که در آن کاهش صورت می گیرد درصورتی که آند، الکترودی است که در آن عمل اکسایش انجام می شود. این تعاریف هم در سلول گالوانی و هم در سلول برقکافتی اعمال می شوند.

Nature of Electrode Potentials

At the outset, it should be emphasized that there is no way of determining an absolute value for the potential of a single electrode, since all voltage-measuring devices determine only differences in potential. One conductor from such a device is connected to the electrode in question, in order to measure a potential difference, however, the second conductor most be brought in contact with the electrolyte solution of the half-cell in question. This latter contact inevitably involves a soid-solution interface and hence acts as a second half-cell at which a chemical reaction must also take place if electricity is to flow. A potential will be associated with this second reaction. Thus, an absolute value for the desired half-cell at which a chemical reaction must also take place if electricity is to flow. A potential will be associated with this second reaction. Thus, an absolute value for the desired half-cell potential is not realized, instead. What is measured is a combination of the potential of interest and the half-cell potential for the second contact between the voltage-measuring device and the solution.

Our inability to measure absolute potentials for half-cell processes turn out not to be a serious handicap, because relative half-cell potentials, measured against some reproducible reference half-cell, are just as useful. These relative potentials can be combined to give cell potentials, in addition they are useful for calculating equilibrium constants for oxidation-reduction processes.

To be useful, relative electrode potentials must all be related to a common reference half-cell.

ماهيت پتانسيل الكترود

در ابتدا باید تأکید کرد که هیچ راهی برای اندازه گیری مقدار مطلق پتانسیل یک الکترود وجود ندارد، زیرا تمام دستگاههای اندازه گیری ولتاژ، فقط اختلاف پتانسیل را تعیین می کنند. یک هادی از چنین دستگاهی را به الکترود مورد نظر وصل می کنند. مع ذلک برای اندازه گیری اختلاف پتانسیل، یک هادی دوم با محلول الکترولیت نیم سلول موردنظر تماس حاصل می کند. تماس اخیر به ناچار شامل یک سطح مشترک جامد-مایع است و بنابراین به عنوان یک نیمسلول عمل می کند، برای این که جریان الکتریسیته بتواند جاری شود یک واکنش شیمیایی نیز باید در این نیمسلول صورت گیرد. با این واکنش دوم نیز پتانسیلی همراه است. بنابراین یک مقدار مطلق برای پتانسیل نیمسلول موردنظر بهدست نمی آید و به جای آن چیزی که اندازه گیری می شود ترکیبی از پتانسیل موردنظر، و پتانسیل نیمسلول است.

عدم توانایی ما در اندازه گیری پتانسیلهای مطلق فرایندهای نیم سلولها یک اشکال جدی

www.takbook.com

نیست. زیرا پتانسیلهای نسبی نیمسلولها که در مقابل بعضی از نیمسلولهای تکرارپذیر مرجع اندازه گیری میشوند نیز به همان اندازه مفیدند. این پتانسیلهای نسبی را میتوان ترکیب کرد و پتانسیل سلولها را به دست آورد. بهعلاوه، این پتانسیلها برای محاسبهٔ ثابتهای تعادل فرایندهای اکسایش-کاهش مفیدند.

برای این که پتانسیلهای نسبی الکترودها مفید باشند، باید تمام آنها نسبت به یک نیم سلول مرجع مشترک اندازه گیری شوند.

Oxidation-Reduction Indicators

We have seen that equivalence point in an oxidation- reduction titration is characterized by a marked change in the electrode potential of the system. Several methods exist for detecting such a change these can serve to signal the end point in the titration.

شناساگرهای اکسایش-کاهش

قبلا دیدیم که نقطه همارزی در یک تیتراسیون اکسایش-کاهش با تغییر قابل ملاحظهای در پتانسیل الکترود سیستم مشخص میشود. روشهای مختلفی برای آشکارسازی چنین تغییری وجود دارند، این روشها میتوانند برای علامت دادن نقطه پایانی در تیتراسیون به کار برده شوند.

Potentiometric Methods

The potential of an electrode is determined by the concentration (or, more correctly, the activity) of one or more species in a solution. The equipment required for a potentiometer measurement includes a reference electrode, an indicator electrode and a potential measuring device.

روشهای پتانسیلسنجی

پتانسیل یک الکترود به وسیلهٔ غلظت (یا، صحیحتر فعالیت) یک یا چندگونه در یک محلول تعیین میشود. لوازم مورد نیاز برای یک اندازه گیری پتانسیل سنجی شامل یک الکترود مرجع، یک الکترود شاخص و یک وسیلهٔ اندازه گیری پتانسیل است.

Indicator Electrodes

Indicator electrodes for potentiometer measurements are of two basic types, namely, metallic and membrane. The latter are also referred to as specific or selective ion electrodes.

الكترودهاي شاخص

الکترودهای شاخص برای اندازه گیری پتانسیل از دو گروه اصلی تشکیل شدهاند یعنی الکترودهای فلزی و الکترودهای غشایی، الکتروهای غشایی را الکترودهای یون گزین یا الکترودهای یون ویژه نیز مینامند.

Metallic Indicator Electrodes

Frist-order electrodes for cations. A frist-order electrode serves to determine the concentration of the cation derived from the electrode metal.

Several metals, such as silver, copper, mercury, lead, and cadmium, exhibit reversible half-reactions with their ions and are satisfactory as frist-order.

electrodes. In contrast, other metals are less suitable because thwy tend to develop nonreproducible potentials that are influenced by strains or crystal deformations in their structures and by oxide coatings on their surfaces. Metals in this category include iron, nickel, cobalt, tungsten, and chromium.

الكترودهاي شاخص فلزي:

الکترودهای مرتبه ی یک برای کاتیون ها یک الکترود مرتبه ی یک برای تعیین کاتیونی که از جنس فلز الکترود است، به کار می رود. فلزات مختلفی، مانند نقره، مس، جیوه، سرب و کادمیم با یون های خود نیم واکنش های برگشت پذیری می دهند و به عنوان الکترودهای این مرتبه ی یک رضایت بخش اند. در مقابل فلزات دیگر کمتر مناسب اند، زیرا الکترودهای این فلزات تمایل دارند تا پتانسیل های تکرارناپذیری ظاهر شازند که تحت تأثیر کشیدگی ها یا تغییر شکل های بلور در ساختمان فلز، و اندوده های اکسید روی سطح آنها قرار دارند. فلزات این دسته شامل آهن، نیکل، کبالت، تنگسن و کروم می باشند.

Electrogravimetric and Coulometric Methods

Three related electroanalytical methods, namely, electrogravimetric analysis, constant-potential coulometry, and coulometric titrations, are discussed in this chapter. Each involves an electrolysis that is carried on for a sufficient length of time to assure quantitative oxidation or reduction of the analyte. In electrogravimetric methods, the product of the electrolysis is weighed as a deposit on of the electrodes (the working electrode). In this two coulometric procedures, on the other hand, the quantity of electricity needed to complete the electrolysis serves as a measure of the amount of analyte present.

The three methods have moderate sensitivity and speed for many

applications they are among the most precise and accurate methods available to the chemist, with attainable uncertainties, of the order of a few tenths percent. In common with gravimetric methods, but in contrast to all other methods discussed in this test, these procedures require no calibration against standards, that is, the functional relationship between the quantity measured and the weight of analyte can be derived from theory.

روشهای الکترو وزنی و کولن سنجی:

سه روش الکتروآنالیتیکی مربوط به هم یعنی تجزیه الکترووزنی، کولن سنجی در پتانسیل ثابت و تیتراسیونهای کولن سنجی در این فصل مورد بررسی قرار می گیرند هر کدام از این روشها شامل یک برقکافت است که تا اطمینان کامل از اکسایش یا کاهش کمی آنالیت، ادامه می یابد. در روشهای الکترووزنی محصول برقکافت که در یکی از الکترودها رسوب می کند (الکترود کار)، توزین می شود از طرف دیگر در دو روش کولن سنجی، مقدار الکتریسیته مورد نیاز برای کامل شدن برقکافت به عنوان مقیاسی برای تعیین مقدار آنالیت موجود به کار برده می شود.

سه روش مزبور حساسیت و سرعت مناسبی دارند و در بسیاری از کاربردها در زمره دقیق ترین و صحیح ترین روشهایی هستند که در دسترس شیمی دانهاست، عدم قطعیّت این روشها در حدود چند دهم درصد است. این روشها همانند روشهای وزن سنجی، ولی برعکس تمام روشهای دیگر مذکور در این کتاب، به درجهبندی در مقابل استاندارد نیازی ندارند. یعنی، رابطه بین کمیّت اندازه گیری شده ووزن آنالیت می تواند به طور نظری به

www.takbook.com

دست آىد.

Electrogravimetric Methods of Analysis

Electrolytic precipitation has been used for over a century for thw gravimetric determination of metals. In most applications, the metal is deposited on a weighed platinum cathode, and the increase in weight is determined. Important exceptions to this procedure include the anodic depositions of lead as lead diocide on platinum and chloride as silver chloride on silver.

روشهای الکترو وزنی تجزیهای:

رسوب گیری الکترولیتی بیش از یک قرن است که برای تعیین وزنی فلزات به کار برده شده است و در اکثر کاربردها، فلز بر روی ماتد پلاتین توزین شده رسوب داده می شود و افزایش در وزن به دست می آید، استثناهای مهم این روش عبارتند از رسوب گیری آندی سرب به صورت رسوب دیوکسید بر روی پلاتین و کلرید بر روی نقره.

Coulometric Methods of Analysis

Coulometry encompasses a group of methods which invole measuring the quantity of electricity (in coulombs) needed to convert the analyte quantitatively to a different oxidation state. In common with gravimetric methods, coulometer offers the advantage that the proportionality constant between coulombs and the weight of analyte can be derived from known physical constants; thus, a calibration or standardization step is not ordinarily required. Coulometric methods are often as accurate as gravimetric or volumetric procedures, they are usually faster and more

convenient than the former. Finally, coulmetric procedures are readily adapted to automation.

روشهای کولن سنجی تجزیهای:

کولن سنجی دستهای از روشهایی است که اندازه گیری مقدار الکتریسیته (به کولن) مورد نیاز برای تبدیل کمی آنالیت به یک حالت اکسایش دیگر را در بر می گیرند. مانند روشهای وزنی، کولن سنجی این مزیت را دارد که ثابت تناسب بین کولن و وزن آنالیت را میتوان از ثابتهای فیزیکی معلوم، به دست آورد بنابراین معمولاً به مرحلهی درجهبندی یا استاندارد کردن نیازی نیست. صحت روشهای کولن سنجی غالباً به اندازه صحت دستور کارهای وزنی و و حجمی است روشهای کولن سنجی معمولاً سریعتر و راحت ر از روشهای وزنی و حجمی هستند. بالاخره، روشهای کولن سنجی را به سهولت میتوان با دستگاههای خودکار انجام داد.

Ploarographic Apparatus

For palaeography, as well as the other voltametric techniques, the working electrode at which the analyte rects must be small typically, its surface area will range from 1 to 10 mm². In addition the electrode must be chemically inert. Thus, microelectrodes are fabricated of conducting materials such as mercury, platinum, gold, silver, and graphite. With the exception of mercury, the electrodes usually are fine wires or disks that are sealed into glass tubing. The most important microelectrode for voltammetery, and the one

used in Heyrovsk's early work, is the dropping mercury electrode.

دستگاه پولارو گرافی:

برای پولارو گرافی و همچنین سایر تکنیکهای ولتامتری، الکترود کار که در آن آنالیت

واکنش میدهد باید کوچک باشد نوعاً مساحت آن در کستره ۱۰ تا ۱۰mm قرار دارد. علاوه بر این، الکترود باید از لحاظ شیمیایی بی اثر باشد. لذا، میکرو الکترودها از مواد رسانا مانند جیوه، پلاتین، طلا، نقره و گرافیت ساخته می شوند. باستثنای جیوه، الکترودها معمولاً سیمهای نازک یا صفحاتی هستند که در درون لوله شیشهای مهر و موم شدهاند.

مهم ترنی میکرو الکترودها برای ولتامتری، و الکترودی که در کارهای اوّلیه هیراوسکی به کار بدره شد، الکترود جیوهای قطره چکان است.

Inorganic Polarographic Analysis

The polarographic method is generally applicable to the analysis of inorganic substances. Most metallic cations, for example, are reduced at the dropping electrode to form a metal amalgam or an ion of lower oxidation state. Even the alkali-and alkaline-earth methods are reducible, provided the supporting electrolyte used does not decompose at the high potentials required. The tetraalkyl ammonium halides serve this function well.

تجزیهی پولاروگرافی مواد معدنی:

روش پولاروگرافی را معمولاً میتوان برای تجزیه ی اجسام معدنی به کار برد. برای مثال، اکثر کاتیونهای فلزی در الکترود قطره چکان کاهیده میشوند و تشکیل ملقمه ی فلزیا یک یون با حالت اکسایش پایین تر را میدهند. حتی فلزات قلیایی و قلیایی خاکی نیز کاهش پذیرند، مشروط بر این که الکترولیت کمکی به کار برده شده، در پتانسیلهای مورد نیاز بالا تجزیه نشود. هالیدهای تتراالکیل آمونیم این وظیفه را به خوبی انجام میدهند.

Properties of Electromagnetic Radiation

www.takbook.com

Electromagnetic radiation is a type of energy that is transmitted through space at enormous velocity. Many of the properties of electromagnetic radiation are conveniently described by means of a classical wave model that employs such parameters as wavelength, frequency, velocity, and amplitude. In contrast to other wave phenomena, such as sound, electromagnetic radiation requires no supporting medium for its transmission, thus, it readily passes through a vacuum.

Phenomena associated with the absorption or emission of eadiant energy cannot be explained adequately by treating eadiation as waves, here, it is necessary to view electromagmnetic radiation as a stream of discrete particles of energy called photons with energies that are particles and waves are not mutually exclusive. Indeed, the duality is found to apply to the behavior of streams of electrons and other elementary particles as well and is rationalized by wave mechanics.

خواص تابش الكترومغناطيسى:

تابش الکترومغناطیسی نوعی انرژی است که با سرعت خارق العادهای از فضا عبور می کند. بسیاری از خواص تابش الکترومغناطیسی را می توان به وسیلهی مدل موجی کلاسیکی که پارامترهایی مانند طول موج، فرکانس، سرعت و دامنه را به کار می گیرد، به آسانی توصیف کرد. برخلاف سایر پدیدههای موجی مانند صدا، عبور تابش الکترومغناطیسی به محبط مادی نیازی ندارد، بدین ترتیب به راحتی از خلاً عبور می کند.

پدیدههای در ارتباط با جذب یا نشر انرژی تابشی را نمیتوان با در نظر گرفتن تابش به صورت امواج، کاملاً تشریح کرد، در اینجا، تابش الکترومغناطیسی را باید به صورت جریانی از درات مجزای انرژی به نام فوتون که انرژی آنها با فرکانس تابش متناسب است در نظر گرفت، این دیدگاه دوگانهی تابش به صورت ذرات و امواج متقابلاً انحصاری نیستند. در واقع، این دوگلنگی در رفتار جریانهای الکترون و همچنین سایر ذرات بنیادی ملاحظه میشود. به وسیلهی مکانیک ک.جی تهیّه می گردد.

Wave Properties

For many purposes electromagnetic radiation is conveniently treated as an oscillating electrical force field in space; associated with the electrical field and right angles o ti is a magnetic force field.

The electrical and magnetic fieds associated with radiation are vector quantities; at any instant, they can be represented by an arrow whose length is proportional to the magnitude of the force and whose direction is parallel to that of the force. A graphic representation of a beam of radiation can be obtained by plotting one of these vector quantities as a function of time as the radiation passes a fixed point in space. Alternatively the vector can be plotted as a function of distance, with time held constant.

خواص موج:

برای بسیاری از اهداف، با تابش الکترومغناطیسی به آسانی میتوان مانند یک میدان نیروی الکتریکی نوسان کننده رفتار کرد، همراه با میدان الکتریکی، و در راستای عمود بر آن، یک میدان مغناطیسی وجود دارد.

میدانهای الکتریکی و مغناطیسی همراه با تابش، کمیتهای برداری هستند، این کمیتها را میتوان در هر لحظه به وسیلهی پیکانی که طول آن با بزرگی نیرو متناسب، و راستای آن موازی راستای نیرو است، نمایش داد. نمایش نموداری دسته پرتو تابش را میتوان با رسم یکی از این کمیتهای برداری به صورت تابعی از زمان، هنگامی که تابش از نقطه ثابتی در فضا عبور میکند، به دست آورد. یا این که میتوان بردار را به صورت تابعی از مسافت ضمن ثابت نگهداشتن زمان رسم کرد.

Line and Band Emission Spectra

Radiation form a source is conveniently characterized by means of an emission spectrum, which usually takes the form of a plot of relative power of the radiation as a function of wavelength or frequency. Three types of spectra can be distinguished, namely, line, bamd, and continuous. All are of importance in analytical chemistry.

طیفهای نشری خطی و نواری:

تابش حاصل از یک منبع، به سهولت به وسیلهی یک طیف نشری که معمولاً به صورت نموداری از توان نسبی تابش که برحسب طول موج یا فرکانس به دست میآید، مشخّص میشود. سه نوع طیف را میتوان از یکدیگر متمایز کرد، خطی، نواری، و پیوسته که هر سه از دیدگاه شیمی تجزیه حائز اهمیّتاند.

Continuous Emission Spectra

Truly continuous radiation is produced when solids are heated to incandescence. Thermal radiation of this kind, which is called black-body radiation is more characteristic of the temperature of the emitting surface than the material of which that surface is composed. Black-body radiation is produced solid by the innumerable atomic and molecular oscillations excied in the condensed solid by the thermal energy.

Theortical treatment of black-body radiation leads to the following conclusions: (1) the radiation exhibits a maximum emission at a wavelength that varies inversely with the absolute temperature, (2) the total energy by a black body (per unit of time and area) varies as the fourth power of temperature, and (3) the emissive power at a given temperature varies inversely as the fifth power of wavelength.

طیفهای نشری پیوسته:

در صورتیکه جامدات، تا رسیدن به حالت ابتهاب گرم شوند، تابش پیوسته واقعی حاصل می شود. این نوع تابش گرمایی، که تابش جسم سیاه نامیده می شود عمدتاً به ویژگی دمای سطح نشر کننده بستگی دارد، نه مادهای که سطح مزبور از آن ساخته شده است.

تابش جسم سیاه از نوسانهای اتمی یا مولکولی غیر قابل شمارش که در جامد متراکم به وسیله انرژی گرمایی برانگیخته شدهاند، حاصل می شود. بررسی نظری تابش جسم سیاه به نتیجه گیریهای زیر منجر می شود: (۱) تابش، نشر ماکسیممی در یک طول موج نشان می دهد که به طور معکوس با دمای مطلق تغییر می کند (۲) انرژی کل نشر شده به وسیله ی جسم سیاه (در واحد زمان و در واحد سطح) با توان چهارم دما تغییر می کند و (۳) توان نشر کنندگی در یک دمای معیّن، با توان پنجم طول موج به طور معکوس تغییر می کند.

Fluorescence and Phosphorescence

Fluorescene and phosphorescence analytically important emission

processes in which atoms or molecules are excited by absorption of a beam of electromagnetic radiation, radiant emission then occurs as the excited species return to the ground stste. The resulting emission spectrum serves as the basis for analysis.

Fluorescence differs from phosphorescence in the respect that it occurs much more rapidly and is generally complete after about 10^{+5} s (or less) from the time of excitation. Phosphorescence emission takes place over periods longer than 10 s and may indeed continue for minutes or even hours after irradiation has ceased. Geberally, fluorescence and phosphorescence are observed at a 90-deg angle to the excitation beam. Of the two, fluorescence has found much more widespread application.

فلوئورسانس و فسفرسانس:

فلوئورسانس و فسفرسانس از لحاظ تجزیهای فرآیندهای نشری مهمی هستند که در آنها، اتمها یا مولکولها به وسیله جذب دسته پرتو تابش الکترومغناطیسی برانگیخته میشوند، سپس با بازگشت گونههای برانگیخته به حالت پایه، نشر تابش به وقوع میپیوندد. طیف تشری حاصل به عنوان پایه برای تجزیه به کار میرود.

تفاوت فلوئورسانی با فسفرسانس در این است که فلوئورسانس بسیار سریعتر به وقوع میپیوندد و معمولاً با فاصله زمانی حدود $1 \cdot 0^{-a}$ (یا کمتر) پس از برانگیخته شدن، کامل می شود. نشر فسفرسانی در زمانهای طولانی تر از $0 \cdot 0^{-a}$ به وقوع میپیوندد و ممکن است در واقع چند دقیقه یا حتّی چند ساعت پس از قطع تابش نیز ادامه پیدا کند. به طور کلی،

فلوئورسانس و فسفرسانس در زاویه ۹۰ درجه نسبت به دسته پرت. تحریک کننده مشاهده می شوند. فلوئورسانس، در مقایسه با فسفرسانس، کاربرد گسترده تری یافته است.

Opticak Spectroscopic Instruments

The first spectroscopic instruments were developed for use in the visible region and were thus called optical instruments. This term has by now been extended to include instruments designed for use in the ultraviolet and infrared regions as well, while not strictly correct, the terminology is nevertheless useful in that it emphasizes the many features that are common to the instruments used for studies in these three important spectral regions.

دستگاههیا طیفبینی نوری:

is is isolation of a restricted wavelength region (3) a ransparent container for holding the sampke, (4) a radiation detector or transducer that converts radiant energy to a usable signal (usually electrical), and (5) a signal processor and readout.

دستگاههای طیفبینی از پنج جزء سازنده ی زیر تشکیل شدهاند: (۱) منبع ثابت تابش انرژی (۲) طول موج گزین، که جداساز یناحیه ی طول موج محدودی را امکانپذیر میسازد (۳) ظرف شفاف مخصوص نمونه ی مورد آزمایش (۴) آشکارساز یا نرانسدیوسر تابش که انرژی تابشی را به علامت کاربرد پذیر (معمولاً الکتریکی) تبدیل می کند و (۵) پردازشگر علامت و سیستم خواندن.

Absorption of Ultraviolet and Visibie Radiation by Organic Compounds

The electrons responsible for absorption of ultraviolet and visible radiation by organic molecules are of two types: (1) those that participate directly in bond formation and are thus associated with more than one atom and (2) unshared outer electrons that are largely localized about such atoms as oxygen the halogens sulfur and nitrogen.

جذب تابش فرابنفش و مرئى به وسیله ترکیبات آلی:

الکترونهای مسئول جذب تابش فرابنفش و مرئی به وسیله ی مولکولهای آلی، بر دو نوعاند:

۱- الکترونهایی که مستقیماً در تشکیل پیوندها شرکت می کنند و از این رو با بیش از یک اتم همراهاند و ۲- الکترونهای خارجی غیر مشترک که عمدتاً در اطراف اتمهایی نظیر اکسیژن، هالوژنها، گوگرد و نیتروژن مستقرند.

Absorption of Infrrared Radiation

The relative positions of atoms in a molecule are not fixed, instead, they fluctuate continuously as a consequence of a ultitude of different types of vibrations.

These vibrations are quantized in the sense that their frequencies can assume only certain values. Vibrational absorption requires that radiation frequency exactly match the vibrational absorption requires that the radiation frequency exactly match the vibrational frequency of a bond. Thus, infrared absorption typically consists of narrow peaks, each one of which corresponds to a vibration typically consists of narrow peaks, each one of wjicj corresponds to a vibrational frequency of a bond in the molecule. The energy transferred to the bond by the absorption of the radiation increases the amplitude of the vibration.

جذب تابش زير قرمز:

مواضع نسبی اتیمها درمولکول ثابت نیستند در عوض، این مواضع در نتیجه ی کثرت انواع متفاوت ارتعاشات به طور پیوسته افت و خیز می کنند. این ارتعاشات کوانتیده هستند یعنی این که فرکانسهای آنها می توانند فقط مقادیر معینی به خودگیرند. جذب ارتعاشی اقتضا می کند که فرکانس تابش دقیقاً با فرکانس ارتعاش پیوند جور باشد. از این رو، جذب زیر قرمز نوعاً از پیکهیا باریک تشکیل شده است که هر یک از این پیکها مربوط به یک فرکانس ارتعاشی یک پیوند در مولکول است. انرژی منتقل شده به پیوند به وسیله جذب تابش، دامنه ی ارتعاش را فزونی می دهد.

Instruments for Atomic Absorption Spectroscopy

Instruments for atomic absorption work are offered by numerous manufacturers; both single-and double-beam designs are available. The range of sophisitication and cost (upward from a few thousand dollars) is sunstantial.

In general, the instrument must be capable of providing a sufficiently narrow bandwidth to isolate the line chosen for the measurement from other lines that may interfere with or diminish the sensitivity of the analysis, A glass filter suffices for some of the alkali metals. Which have only a few widely spaced resonane lines in the visible region An instrument equipped with readily interchangeable interference filters is available commercially.

A separate filter (and light source) is used for each element. Salisfactory results for the analysis of 22 metal are claimed. Most instruments, jowever, incorporate a good-quality ultravio; et and visible monochromator.

دستگاههیا طیفبینی جذبی اتمی:

سازندگان متعددی، دستگاههایی را برای طیفبینی جذبی اتمی ارائه دادهاند، انواع تک پرتوی و دو پرتوی این دستگاهها موجودند. گسترهی پیچیدگی و بهای این دستگاهها (از چند هزار دلار به بالا) حائز اهمیّت است.

به طور کلی، دستگاه باید از توان فراهم کردن پهنای نوار به قدر کافی باریک، به منظور منزوی کردن خط انتخاب شده جهت اندازه گیری از سایر خطوطی که ممکن است تداخل کنند یا حساسیت تجزیه را کاهش دهند، برخوردار باشد. برای برخی از فلزات قلیایی که در ناحیه مرئی، فقط چند خط رزونانسی دور از هم دارند، یک صافی شیشهای کفایت می کند. در تجارت دستگاهی عرضه شده است که به صافیهای تداخلی تعویض پذیر مجهز است.

www.takbook.com

۶۳ زبان تخصصی شیمی و مهندسی شیمی

برای هر عنصر یک صافی جداگانه (و یک منبع نور جداگانه) به کار میرود. ادعا شده است که ۲۲ فلز را با حصول نتایج رضایتبخشی تجزیه کردهاند. معهذا، اغلب دستگاهها به تکفامساز فرابنفش و مرئی از نوع مرغوب مجهزند.

ĩ

water

limewater آب آهک

hydrogen peroxide آب اکسیژنه

sea water اب دریا

heavy water آب سنگين

salt hydrates آبپوشهای نمک

hydration آبپوشي

أب دادن tempering

aquation آبدار کردن

hydrometer آب سنج

electroplating آبکاری

hydrolysis آبكافت

آبی برموتیمول bromothymol blue

أبى تيمول İngilizin İngil

atmosphere اتمسفر

adrenaline آدرنالین

co – ordination arrangements آرایشهای کونوردینانسی

ardenates آرسناتها

۶۵ زبان تخصصی شیمی و مهندسی شیمی

arsenides آرسنيدها آرسنیک arsenic, As آرگون argon آروماتیک aromatic azobenzene آزوينزن azurite آزوريت aspartic acid آسپارتیک اسید آسپيرين aspirin آكتينيدها actinides actinium, A.c آكتينيم آکریلیک اسید acrylic acid آلبومينها albumins aldehydes آلدهيدها alkaloids آلكالوئيدها alkanols آلكانولها alkanes آلكانها alkenes آلكنها alkyl آلكيل alkynes آلكينها

alumina

aluminum. A.l

organic

alloy

aluminum alloys آلياژهاي آلومنيوم

bismuth alloys آلياژهاي بيسموت

ألياژهاي تنگستن tungsten alloys

ألياژهاي تيتانيم ألياژهاي تيتانيم

tin alloys آلياژهاي قلع

cobalt alloys آلياژهاي كبالت

magnesium alloys آلیاژهای منزیم

nickel alloys آلياژهای نيکل

amphetamine آمفتامین

ammonia آمونياک

ammonium آمونيم

compounding آمیختن

amides

amyl, secondary آمیل، نوع دوم

amyl, teriary آميل، نوع سوم

amylose

amino

amino – acetic - acid آمینواستیک اسید

amino - acids

aminophenols آمينوفنولها

amines

anabolism آنابولیسم

anatase

anation

analysis

amino acid analysis آناليز آمينواسيد

avtivation analysis آناليز با فعالسازى

ultimate analysis آناليز عنصرى

quantitative analysis آناليز کمي

qualitative analysis آناليز کيفي

gas analysis آناليز گازها

thermal analysis آناليز گرمايي

آنالیز گرمایی تفاضلی Differential thermal analysis

gravimetric analysis آناليز وزني

anthrance آنتراسن

anthracite آنتراسیت

anthranol آنترانول

anethole

antioxidants آنتی اکسیدانها

antibiotic آنتی بیوتیک

antiferromagnetism آنتی فرومغناطیس

anti - cathode آنتی کاتود

antimony derivatives آنتيموان، مشتق ها

enzymes

anode

anils آنيلها

aniline

anion

اَهک

quicklime (زنده)

iron, Fe

Iron oxides and hydrixides آهن اکسيدها و هيدروکسيدها

iron carbides آهن کاربيدها

1

superconductivity ابررسانایی

silk

cell dimensions ابعاد سلول

molecular diameters ابعاد مولکولی

ebonite

epoxy

ethane

ethanal

ethanol اتانول

ethanolamines اتانول آمينها

ether اتر

ethers

gram atom اتم - گرم

atom

ethene

autoclave

ethyl

ethyl alcohol اتيل الكل

ethylene

ethylene glycol اتيلن گليکول

ethyne

inductive effect اثر القایی

isotope effect اثر ایزوتوپی

اثر ترانس transs effect

Faraday effect اثر فاراده

اثر یون مشترک common – ion effect

ketone bodeis اجسام کتونی یا استونی

occlusion

orbital اربيتال

atomic orbital اربیتال اتمی

d orbitals d اربیتالهای

bonding orbitals اربیتالهای پیوندی

antibonding orbitals اربیتالهای ضد پیوندی

molecular orbitals اربیتالهای مولکولی

degenerate orbitals اربیتالهای هم انرژی

carbon value ارزش کربن

ارزش گرمایی calorific value

electron spin اسپين الكترون

nuclear spin اسپین هسته

acetates

acetaldehyde استالدهيد

extraction استخراج

leaching استخراج با حلال

Liquid – liquid extraction استخراج مايع – مايع

extract استخراجي

spray ponds استخرهای افشانهای

استخلاف الكتروندوستي Electrophilic substitiution

nucleophilic substitution مسته دوست

osterone

steroid

esters

esterification استری کردن

stoichiometry استوکیومتری

stoichiometric stoichiometric

acetone

acetone alcohol استون الكل

estearic acid استئاریک اسید

stearine استئارين

styrene

acetic acid استیک اسید

acetylene

acetylides استیلیدها

acetins

scandium, Sc اسکاندیم

osmosis

اسمز معکوس reverse osmosis

acid

dibasic acid اسید دو عاملی

tribasic acid اسید سه عاملی

fatty acids پرب

exclusion principle اصل طرد

Pauli exclusion principle اصل طرد پاولی

اصل عدم قطعیت هایزنبرگ Heisenberg uncertainty principle:

اصل لوشاتليه Le Chatelier principle

oxidative addition افزایش اکسایشی

2- octanol ح- اکتانول

octanes

Oxidation اکسایش

electrolytic Oxidation اكسايش الكتروليتي

oxytocin اکسی توسین

oxide

gold oxides اکسیدهای طلا

oxygen, O

oxalic acid اگزالیک اسید

elastin

asymmetric induction القاى بي تقارني

electro - osmosis

electrode

standard electrode الكترود استاندارد

glass electrode الكترود شيشهاى

reference electrode الكترود مرجع

hydrogen electrode الكترود هيدروژن

carbon electrodes الكترودهاي كربن

electrodialysis

electrokinetics لکتروسینتیک

electrochemistry

electrophoresis

electrochromatology الکتروکروماتو گرافی

electrolyte

amphoteric electrolyte الكتروليت آمفوترى

electrolysis

electron

electron affinity الكترونخواهي

electronegativity

optical electrons الكترونهاي نوري

valency electrons الكترونهاي والانسي

alcohol

alcoholometry الكلسنجى

diamond

allotrope

emulsion امولسيون

de - emulsification امولسیون زدایی

emulsification امولسیون کردن

emulsifier	امولسيون كننده
demulsibility	امولسیون گریزی
demulsification	امولسيون زدايى
enthalpy (H)	انتالپی (H)
entropy (S)	انتروپی (S)
electronic transition	انتقال الكترونى
atomic energy	انرژی اتمی
bond energy	انرژی پیوند
internal energy	انرژی درونی
surface energy	انرژی سطحی
lattice energy	انرژی شبکه
activation energy	انرژی فعالسازی
ionization energies	انرژی یونش
insulin	انسولين
anhydro	انيدرو
anhydride	انيدريد
uranium, U	اورانيم
urea	اوره
auric	اوریک

uric acid اوریک اسید

ozone

ozonolysis اوزون کافت

oleum

iridium, Ir ابریدیم

isobutane ایزو بوتان

ایزوتروپی isotropic

isotope

isotones

isomerases

imides

imines

ب

nickel accumulator باتری نیکلی

lead acid batteries باتریهای اسیدی سرب

gunpowder

baryta باریت

barium, Ba باريم

barium peroxide باریم پراکسید

barium sulphate باریم سولفات

barium sulphide باریم سولفید

base

lewis base باز لوویس

conjugate base باز مزدوج

inhibitor بازدارنده

بازروانی کامل کامل کامل

back bonding بازسازی پیوند

blow -off

بخار آب

absorption tower برج جذب

deactivating collision برخورد غيرفعال كننده

brass

beryllium, Be بريليم

بسامد

بسامد همگرایی convergence frequency

بسپار بی آرایش atactic polymer

بسپارش polymerization

بسپارهای اتن ethane polymers

بسپارهای یوتن butane polymers

isotactic polymers بسپارهای تک آرایش

syntactic polymers بسپارهای هم آرایش

crystal

بلور جور قطبی homopolar crystal

liquid crystals بلورهای مایع

بمب گرماسنج pomb calorimeter

benzene بنزن

benzine بنزين

radical

butane بوتان

borone, B

بوراتها

بوراکس borax

بورت

asymmetry بى تقارنى

amorphous بى رىخت

پيسموت bismuth, Bi

bicarbonates بى كربنات

بيوسنتز biosynthesis

پ

para

paraformakdehyde

پارافین paraffin

پارافین جامد paraffin wax

liquid paraffin پارافین مایع

پاستوریزه کردن pasteurization

palladium, Pd پالاديم

palladium black پالادیم سیاه

hydrofining پالایش با هیدروژن

caustic potash پتاس سوزآور

potassium, K

پتاسیم برمید potassium bromide

پتانسیل الکترود electrode potential

surface potenial پتانسیل سطحی

پتانسیل شیمیایی chemical potential

پتانسیل یونش ionization potential

light scattering پخش نور

پدیدههای بحرانی critical phemomena

پراش الکترون کم انرژی (Low energy electron diffraction (LEED)

پراش الکترونی electron diffraction

radioactivity پر توزایی

پر توزایی مصنوعی radioactivity artificial

gamma rays پر توهای گاما

پر تون

پروتون دار کردن (شدن) protonation

hysteresis

پشم

salt bridge پل نمک

plutonium, Pu پلوتونيم

polyamides پلی آمیدها

polyamines پلی آمینها

پلیاترها polyethers

polyacetaldehdye پلیاستالدهید

polyacetals پلیاستالها

ployformaldehyde پلی فرمالدهید

www.takbook.com

vaccum pump پمپ خلأ

pyrex پیرکس

پيربيتها پيربيتها

پیریدین pyridine

بیش تفکیک predissociation

پیکنومتر pyknometer

پیل غلظتی concentration cell

پيلهاي الكتريكي پيلهاي الكتريكي

پیوستگی حالت continuity of state

پیوند

ييوند الكترووالانسى electrovalent bond

پیوند پی

homopolar bond پیوند جور قطبی

multiple bonding پیوند چندگانه

پیوند چند مرکزی multicenter bond

پیوند دوگانه double bond

single bond پیوند ساده

پیوند سه گانه triple bond

sigma bond پیوند سیگما

پیوند کوئوردیناسی co-ordinate bond

پیوند نیم قطبی semi-polar bond

پیوند هیدروژنی پیوند هادروژنی

پیوند یگانه single bond

پیوندسازی دلتا delta bonding

سوtal-metal bonds پیوندهای فلز — فلز

ت

تابش الكترومغناطيس Electromagnetic radiation

ultra-violet light تابش فرابنفش

تاخیر انجماد supercooling

densitometer تاری سنج

electron exchange تبادل الكترون

base exchange تبادل باز

ion exchange تبادل یون

evaporation تبخير

evaporator تبخير كننده

تبدیل با کاتالیزور

تبدیل کردن converting

crystallization تبلور

fractional crystallization تبلور جز به جز

recrystallization تبلور مجدد

association تجمع

mobility, ionic تحریک یونی

fermentation

balance

ترازوی گرمایی ترازوی گرمایی

ترانس

تریانتین تریانتین

organoelement compounds ترکیبات آلی عنصری

ترکیبات آلی فسفری Organophosphorus compounds

Organometallic compounds ترکیبات آلی فلزی

electron - deficient compounds تركيبات با كمبود الكترون

graphite compounds ترکیبات گرافیت

lanthanide compounds تركيبات لانتانيد

equikibrium, metastable تعادل شبیه پایدار

membrane equilibrium تعادل غشایی

isothermal change تغییر همدما

lability تغییرپذیری

dissociation تفکیک

تفلون تفلون

rectification تقطير

distillation تقطير

تقطیر ملکولی molecular distillation

monomer تکپار

تنتورید tincture of iodine

3

جابجایی شیمیایی chemical shift

sessile dislocation جابجایی نالغزنده

adsorbent جاذب سطحی

parting جداسازی

جداسازی با شناور گردانی dense media separation

جداسازی شبکه matrix isolation

magnetic separation جداسازی مغناطیسی

segregation جدانشینی

جدول تناوبي جدول تناوبي

absorption جذب

adsorption جذب سطحی

adsorbate جذب سطحی شده

adsorption, chemical جذب سطحی شیمیایی

activated adsorption جذب سطحی فعال شده

adsorption , physical جذب سطحی فیزیکی

negative adsorption جذب سطحی منفی

van der Waals' adsorption ... جذب سطحی وان در والس.

gas absorption جذب شدن گاز

جذب شیمیایی chemisorption

ultra-violet absorbers جذب کنندههای تابشهای فرابنفش

absorption of light جذب نور

absorptiometer جذبسنج

active mass جرم فعال

molecule, mass of جرم مولکول

relative atomic mass جرم نسبی اتمی

جفت شدن جفت شد

ionic atmosphere جو يونى

جوشانده جوشانده

spirit of salt جوهر نمک

ionic product

regioselectivity جهتگزيني mercury, Hg جيوه 3 initiators چاشنیها cast iron fats چربیها urea cycle چرخهی اوره adhesive adhesives electron density چگالی الکترونی vapour dansity چگالی بخار multiplet چندتایی polymorphism چندرنگی closo چندوجهي wood چوب 7 Solubility product

حاصل ضرب يوني

حالت استاندار د standard state

oxidation state حالت اکسایش

excited state حالت برانگیخته

حالت بلوری crystalline state

ground state حالت پایه

vitreous state حالت شیشهای

singlet state حالت یکتایی

gram molecular volume حجم مولکول – گرم

حرکت براونی Brownian movement

حساس سازی به نور photosensitization

حساس کردن طیفی Spectral sensitization

حساس کنندههای طیفی spectral sensitizers

desensitization حساسيتزدايي

solvent

polar solvent حلال قطبی

solvolysis حلال كافت

Solvation حلال پوشى

الال گريز lyophilic

non-aqueous solvents حلالهای غیرآبی

حلقهای

Ż

earth خاک

activated clay خاک (رس) فعال شده

wood flour خاک چوب

china clay خاک چینی

black ash خاكستر سياه

active earths خاکهای فعال

rare earths خاکهای کمیاب

خرد کردن grinding

desiccant خشک کننده

auto-catalysis خود کاتالیز کردن

auto-oxidation خود اکسایش

خوردگی

3

elutriation دانهبندی با سیال

granulation دانه کردن

degree of hydrolysis درجهی ابکافت

degree of freedom درجهی آزادی

optical purity درجه ی خلوص نوری

درشت مولکول comolecule

دستگاه تقطیر still

size reduction equipment دستگاه ریزکننده

دستگاههای بلور crystal systems

coagulation دلمه شدن

end point, final boiling point دمای (جوش) پایانی

ignition temperature دمای اشتعال

transition temperature دمای انتقال

critical solution temperature دمای بحرانی محلول

decomposition point دمای تجزیه

sublimation point temperature دمای تصعید

دمای جوش colon boiling point

دمای حبابتر wet-bulb temperature

dry point دمای خشک

melting point دمای ذوب

absolute temperature دمای مطلق

نمای وارونگی inversion temperature

dendrite دندریت

doublet ceتایی

deuterium, D

carbon black دوده

acetylene balck دوده ی استیلن

lamp black دوده ی چراغ

ووللو

دولومیت colomit

nitrogen - donors دهندگان نیتروژنی

donors دهنده

دی اتیل اتر دی اتیل اتر

دی اتیلن آمین diethylamine

dialysis دياليز

dipentene دی پنتن

diterpene دی تر پن

دى فسفوپيريدن نو کلئوتيد Diphosphopyridine nucleotide, DPN

دی کتونها diketones

دینامیت dynamite

دی وینیل اتر couldivinyl ether

ديوريت

ديوكسين ديوكسين

ડં

dep fat

elementary particles ذرات بنیادی

alpha particle ذرهى آلفا

beta particle ذرهی بتا

2

radon, Rn

free radicals رادیکالهای آزاد

radium, Ra راديم

ردیف اسپکتروشیمیایی spextroxhemical series

رزونانس resonance

رزونانس اسپين الكترون

رزونانس مغناطیسی magmetic resonance

acetal resin رزین استال

resins

alkyd resins رزینهای آلکیدی

epoxy resins رزینهای اپوکسی

رزینهای گرماسخت thermoplastic resins

رسانایی جامدها conductivity, solids

رسانایی مولی molar conductivity

equivalent conductivity رسانایی هم ارز

رسانش بهوسیلهی نور photoconduction

رسانش فلزی metallic conduction

رسوب شفاف (برایت استوک) bright stock

رسوبگیری precipitation

رسها

humidity

رطوبت بحراني critical humidity

dehumidification رطوبت زدایی

رفتگرها

رنگ

رنگدانهها pigments

رنگدانههای قطران زغال سنگ

رنگساز chromophore

رنگها

رنگینههای واکنشی

rubidium, Rb

روشهای آنالیز شیمیایی با طیف نورسنجی

spectrophotometric methods of

روغن مبدل transformer oil

oil of peppermint روغن نعناع

heat transmission oils روغنهای انتقال گرما

zinc, Zn

ز

Green vitriol زاج سبز

alums زاج سفید

alum

iron alum زاجهای آهن

manganese alums زاجهای منگنز

زاویهی دو وجهی زاویه دو وجهی

Charcoal

زغالسنگ

emerald

catenation زنجیری شدن

ielectron pair زوج الكترون

zwitterion زوج یون

ژ

germanium Ge ژرمانیم

photographic gelatin ژلاتین عکاسی

gelatin ژلاتینها

alumina gel ژل آلومین

س

ساخارين saccharin

mido ساختار باز

ساختار بلور crystal structure

mine structure ساختار ظریف

liquid, structure of

solid structure ساختارهای جامد

abrasives سايندهها

brilliant green سبز درخسان

merald green سبز زمردی

سبک گیری stripping

mractionating column پستون تقطیر جز به جز

ستون تقطير distillation column

absorption column ستون جذب

ستونهای خنک کننده cooling towers

hardness

hardness of water سختی آب

سدیم منگنات sodium permangenate

sodium cyanide سديم سپانيد

سدیم فلوئورید sodium fluoride

سدیم کربنات sodium carbonate

سدیم کلرات sodium chlorate

ceramides سرامیدها

روامیکها ceramics

lead, Pb سرب

lead chlorides سرب کلریدها

slag

decantation سرریز کردن

vinegar

refrigerants سرمازاها

refrigeration سرمازایی

سرند کردن screening

screens سرندها

series spectroscopy سریهای طیف بینی

caesium

selenides سلنيدها

selenium Se سلنيم

selenium oxides سلنيم اکسيدها

سلول دیافراگمی diaphragm cell

سلول غشایی membrance cell

سلول واحد unit cell

cellulose سلولز

detoxication سمزدایی

emery

synthesis سنتز

solid – phase synthesis سنتز حالت جامد

اننگ آهن ننگ آهن

gyosum سنگ گچ

سوخت و ساز metabolism

سوختن combustion

سوختها

سوربیک اسید sorbic acid

sulphites سولفیتها

sulphids سولفيدها

syanides سیانیدها

cement سيمان

ش

السinous paints شبرنگها

lattice

mitive lattice شبکه ساده

space lattice شبکهی فضایی

layer lattice شبکهی لایهای

metalloids شبه فلزها

mpseudocument pseudocument

شرایط متعارفی standard temperature and pressure

(STP)

شعاع کووالانسی covalent radius

atomic radii شعاعهای اتمی

ionic radii شعاعهای یونی

شكافت

شکافتگی اربیتال شکافتگی اربیتال

efforescence شکفتگی

شناساگر indicator

mixed indicator شناساگر آمیخته

adsorption indicator شناساگر جذب سطحی

شناساگر کمپلکس سنجی comploxometric indicator

شناساگرهای رنگی colour indicators

شناساگرهای کدری curbidity indicators

شناورسازی شناورسازی

شناورسازی در کف froth flotation

شویندهها (دترژانها) detergents

milk of lime شير آهک

glass

شیشه کوارتزی silica vitreous

شیشهی رنگی stained glass

muartz glass وارتز quartz glass

ص

صابونها soaps

صابونی شدن (کردن) saponification

صاف کردن واف کردن

صاف کننده clarifier

صافی online

وسمغها

صورتبندی conformation

ض

water proofing ضد آب کردن

فد همریختی anti - isomorphism

فداروماتیک anti - aromatic

antacids ضد اسید

impact resistance ضربه پذیری

Absorption coefficient of light ضریب جذب نور

activity coefficient ضریب فعالیت

فریب ناروانی viscosity, coefficient of

b

طبقهبندی classification

wavelength طول موج

طیف نورسنج spectrophotometer

طیف اتمی atomic spectrum

طیف ارتعاشی vibrational spectrum

طیف پیوسته dub continuous spectrum

طیف جرمی dub mass spectrum

طیف نواری band spectrum

absorption spectroscopy طیفبینی جذبی

طیفبینی جذبی اتمی atomic absorption spectroscopy

طیفبینی ریزموج Microwave spectroscopy

in fra red spectroscopy طیفبینی فروسرخ

طیفبینی نشر اتمی atomic emission spectroscopy

rotational spectrum طیف چرخشی

طیفسنج جرمی dubmass spectrometer

mass spectrograph طیفنگار جرمی

dیفهای خطی dیفهای خطی

ظ

ظهور شيميايي

3

عامل اكسنده

عامل امولسيون كننده

عامل كاهنده

alispersing agent عامل پراکندگی

عاملهای تعلیق suspending agents

avogadro's number, N عدد آووگادرو

عدد اتمى عدد اتمى

عدد اکتان octane number

عدد انتقال ausport number

عدد جرمی ass number

عدد کوانتومی auantum number

عدد کوانتومی اصل principal quantum number

عدد کوانتومی مغناطیسی agnetic quantum number

عصاره کشی expression

elements of symmetry عناصر تقارن

element

عنصرهای تقارن symmetry elements

عنصرهای واسطه transition elements

adhesion agents عوامل چسبندگی

gold, standard عيار طلا

غ

غربال مولکولی molecular sieve

غشای نیم تراوا Semi permeable membrane

concentrated غليظ

غليظ كردن غليظ كردن

deactivators غيرفعال كنندهها

deactivation غيرفعالسازى

ف

phase

ultrasonics فراصوتی

فراوانی عناصر elements of symmetry

rubber conversion products فرآوردههای تبدیل لاستیک

فرآوردههای شکافت bission products

فرآوردههای نفتی با دمای جوش ویژه (SBP) special boiling point spirits

فرآیند چرخهای cyclic process

فرآیند مجاورتی فرآیند مجاورتی

ireversible process فرآیند معکوس

فرآیندهای تبدیل conversation processes

ablation فرسایش

فرضیهی اسمز شیمیایی chemiosmotic hypothesis

formaldehyde فرم الدهيد

فرمالین فرمالین

phosphorus, P

فسفرسانس phosphorescence

فسفرسنجى bhosphorimetry

phosphine فسفين

فشار اسمزی فشار اسمزی

فشار بخار vapour pressure

فشار سطحى surface pressure

manometers فشارسنج

activity

surface activity فعالیت در سطح

optical activity فعالیت نوری

feldspars فلدسيارها

metal

metalation فلزدار کردن

plantinum metals فلزهای پلاتینی

alkali metals فلزهای قلیایی

alkali earth metals فلزهای قلیایی خاکی

فلفل قرمز capsicum

فلوئور fluorine, F

فلوئورسانس فلوئورسانس

فلوئون فلوئون

phenol

phenols فنولها

phenyl

photosynthesis فوتوسنتز

فوتوشیمی bhotochemistry

steel فولاد

قولونها فولونها

فولیک اسید فولیک اسید

فيروزه فيروزه

ق

قاعده یالانک Blanc's rule

قاعدهی عدد اتمی موثر effective atomic number rule

octant rule قاعده ی هشتایی

mass action, law of قانون اثر جرم

قانون اول ترمودینامیک thermodynamics, first law of

قانون بقای انرژی conservation of energy, law of

distribution law قانون توزیع

قانون سوم ترودینامیک thermodynamics, third law of

قانون شارل Charles's law

قانون نسبتهای ثابت constant proportions, law of

multiple proportions, law of قانون نسبتهای چندگانه

قانون نسبتهای دوجانبه reciprocal proportions, law of

قانون نسبتهای هم ارز equivalent proportions, law of

Benry's law

electrolysis, laws of

Faraday's laws of electrolysis قانونهای الکترویز فاراده

قانونهای گاز gas law

قدرت اسیدها و بازها strength of acids and bases

ionic strength قدرت یونی

polarization قطبش

قطبش مغناطیسی نور قطبش مغناطیسی نور

polarizability قطبشپذیری

polarimeter قطبش سنج

قطران

قطران زغالسنگ قطران زغالسنگ

tin, Sn

alkali

alkaline

cane sugar قندنیشکر

قندها

bitumen قير

قیر گیری deasphalting

lake asphalts قيرهاي طبيعي

ک

capric acid کارپریک اسید

capryl alcohol کاپریل الکل

caprylic acid کاپریلیک اسید

blue vitriol کات کبود

catabolism کاتابولیسم

catalas כוועין

catalysis

homogeneous catalysis کاتالیز کردن همگون

hetro geneous catalysis کاتالیز ناهمگن

catalyst

cation

cadmium, Cd کادمیم

caramel

carbides

carnitine کارنیتین

paper

coated paper ماغذ صمغ زده

camphor

caffeine

calorie

red copper ore کانی مس سرخ

reduction کاهش

electrolytic reduction كاهش الكتروليتي

chirality

cobalt

ketose کتوز

turbidimetry کدری سنجی

ceratins

keratins كراتينها

cracking کراکینگ

hydrocracking کراکینگ با هیدروژن

catalytic cracking کراکینگ کاتالیزوری

thermal cracking کراکینگ گرمایی

carbon, C

carbon dioxide کربن دی اکسید

carbon monoxide کربن مونوکسید

carbonates کربناتها

carbonization کربنی کردن

carbonic acid کربنیک اسید

carbocyhaemoglobin کربوکسی هموگلوبین

carboxylase کربوکسیلاز کمپلاز

carbohydrates کربوهیدراتها

chrome

کروماتو گرافی کروماتو گرافی

ion exchange chromatography کروماتو گرافی تبادل یونی

paper chromatography کروماتو گرافی کاغذ

کروماتوگرافی گازی طیفبینی جرمی

Gas chromatography mass spectroscopy

butter of antimony کره ی آنتیموان

krypton, Kr کریپتون

کریوسکوپی کریوسکوپی

mole fraction کسر مولی

Surfave tension کشش سطحی

chlorine

chloroprene کلروپرن

كلروفرم chloroform

chlorophyl كلروفيل

chlorocarbons کلروکربنها

chloride of lime کلرید آهک

chloric acid کلریک اسید

calcium

كلسيم فلوئوريد كلسيم فلوئوريد

calcium carbide کلسیم کاربید

hydrophilic colloid کلوئید آبدوست

hydrophobic colloids کلوئیدهای آبگریز

protective colloids كالوئيدهاي محافظ

complex

complexone

planar complexs کمپلکسهای مسطح

hypochromic کمړنگ

coenzymes کوآنزیمها

quartz Selotic

quantum Septing Quantum

knocking کوبش

fertilizers کودها

cortisol

coulometer کولن سنج

Coulometry کولن سنجی

covalency maximum كووالانسى بيشينه

Tetrahedral co ordination کوئوردیناسیون چهاروجهی

Cubic co ordination کوئوردیناسیون مکعبی

Octahedral co - ordination کوئوردیناسیون هشتوجهی

گ

gas

detonating gas

ideal gas گاز ایدهال

Synthesis gas گاز برای سنتز

mustard gas گاز خردل

لاز شهری گاز شهری

natural gas گاز طبیعی

marsh gas گاز مرداب

manufactured gas گاز مصنوعی

blue water gas عاز آب

inert gases گازهای بیاثر

noble gases گازهای نجیب

galena گالن

gallium, Ga گاليم

graphite گرافیت

granit گرانیت

rouge

hot working گرم کاری

calorimeter گرماسنج

gas calorimeter گرماسنج گازی

atomic heat گرمای اتمی

heat of crystallization گرمای تبلور

heat of combustion گرمای سوختن

molar heat گرمای مولی

hit of reaction گرمای واکنش

ionization, heat of گرمای یونش گرمای یونش

space group گروه فضایی

carboxyl group گروه کربوکسیل

protecting group گروه محافظ

point group گروه نقطهای

xanthene گرانتن

xanthone گزانتون

xenon, Xe گزنون

orbital moment گشتاور اربیتال

spin moment گشتاور اسپین

orbital moment گشتاور چهار قطبی

گشتاور دو قطبی گشتاور دو قطبی

chalk گل سفید

whiting گل سفید

glutamic acid گلوتامیک اسید

glutamine گلوتامین

gluten

D - glucose گلوکوز I

glycerol گلیسرول

glycerides گلیسریدها

glyceric acid گلیسریک اسید

glycogen گليکوژن

digestion گوارش

guanase

sulphur, S گوگرد

gemstones

phytochemistry گیاشیمی

J

ultramarine لاجورد

rubber

rubber (synthetic) لاستیک مصنوعی

silicon rubbers لاستیکهای سیلیکون

synthetic rubber لاستیکهای مصنوعی

lactose

lactic acid لاکتیک اسید

lanthanum, La لانتان

double layer لايهي دو گانه

boundary layer لايهي مرزي

solder

enamels

لولهی کاریوس Carius tube

Nessler tube لولەي نسلر

اليپازها lipases

lipoproteins ليپو پروتئينها

اليپيدها

اليتموس

lithography ليتو گرافى

اليتيم lithium, Li

lithiuim carbonate ليتيم كربنات

laser

ايكوپين

ligand

lignit ليگنيت

lignin

٩

matte

ماده ی حل شونده ماده ی حل شونده

ماسه

malt

maltose

normal liquid مایع عادی

مایع کننده جزئی partial condenser

مايعات تراشكارى xutting fluids

مایع کننده ی گازها condenser

مبادلهی فعال active transport

مبادله کنندههای گرمایی خنک شونده با هوا Air – cooled heat exchangers

methane

methanol متانول

methylene chloride متيلن كلريد

ab – inito calculations محاسبات بنیادی

محصول افزایشی محصول افزایشی

محلول solution

ideal solution محلول ایدهآل

benedict solution محلول بندیکت

solid solution محلول جامد

dilute solution محلول رقيق

normal solution محلول نرمال

محلولهای بافر buffer solutions

axis of symmetry

axial

مخروطی کردن مخروطی کردن

مخلوطهای انجماد مخلوطهای انجماد

مخلوطهای همجوش مخلوطهای همجوش

مرتبهی واکنش order of reaction

humidification مرطوبسازی

مرفین morphine

مر کاپنال ها mercaptals

mercaptans مرکاپتانها

inks مرکبها

marblr مرمر

مزدوج شدن مزدوج شدن

mesotron مزوترون

مزومری mesomersim

meson

مس copper, Cu

analgesics مسكنها

مشعلها burners

kirchhoff's equation معادلهی کیرشهف

معادلهی گیبس برای غلظت سطحی Gibbs' equation of surface concentration

معادلهی موجی شرودینگر Schrofinger wve equation

van der Waal's equation معادلهی وان در والس

black lead مغز مداد

magnetic susxepibility مغناطیس پذیری

مقياس كلوين Kelvin scale

mechanism of reaction مکانیزم واکنش

inner sphere mechanism مکانیسم لایهی داخلی

wave mechanics مکانیک موجی

bcc, (body – centered cubic) مکعب مرکز پر

complement مکمل

magenetite مگنتیت

melamine ملامين

melanine ملانين

amalgam

menthol

منحنی انجماد solidus curve

منحنی مایع liquidus curve

manganese, Mn منگنز

magnesium منيزيم

additives مواد افزودنی

مواد درخشان کننده ی فلوئورسانی Fluorescent brightening agents

مواد شیرین کننده sweetening agent

مواد ضد چسبندگی

مواد فسفرسان phosphore scence

مواد فعال در سطح surfactants

surface active agent مواد فعال در سطح

مواد منفجره مواد منفجره

molarity مولاريته

molality مولاليته

mole

molecule مولکول

مولکول دو اتمی liatomic molecule

non polar molecule مولکول غیرقطبی

مولکول قطبی polar molecule

heteronuclear molecule مولکول ناجور هسته

monosaccharides مونوساکاریدها

میکرون

affinity, chemical میل ترکیبی شیمیایی

ن

insulator نارسانا

نامتقارن dissymmetric

anharmonicity ناهماهنگی

normality

نزول نقطهی انجماد igeo greezing point depressin

depression of freezing point نزول نقطه انجماد

نشاسته starch

نظریهی حالت گذار transition state theory

kinetic theory of gases نظریهی سینتیک گازها

group theory نظریهی گروه

valence, theory of نظریهی والانس

oil

naphthalene نفتالین

diffusion

effusion نفوذ مولکولی

silver, Ag

end point نقطهی پایانی

نقطهی کدری نقطه کادری

equivalene point نقطهی هم ارزی

salt نمک

تمک طعام تمک طعام

نمک فراز Sal volatile

نمک قلع نمک قلع

Epsom salts نمکهای اپسوم

basic salts نمکهای بازی

hygroscopic نمگیر

drier نمگیر

drying

equilibrium diagram نمودار تعادل

نمودار دمای جوش boiling point diagram

phase diagram نمودار فاز

نمودار مثلثي triangular diagram

نمودار همبستگی correlation diagram

samplaing نمونه برداری

absorption bands نوارهای جذبی

نور تابی شیمیایی chemiluminescence

photolysis

نور گرایی phototropy

nucleases

nuclide

nicleotides

nucleosides نوكلئوزيدها

nucleon

nucleic acid نوکلئیک اسیدها

niacin

nitrogen نيتروژن

nitrites

nitrides نيتريدها

nichrome

nickel, Ni نيكل

nicotine

semi - conductors نيمرساناها

half life نيمه عمر

half reaction نيمه واكنش

neophyl

neon, Ne

9

واحد آنگسترم، A Angstrom unit, A

واكنش الكتروسيكلي electrocyclic reaction

واكنش با گسسته شدن جور واكنش با گسسته شدن جور

واكنش با گسسته شدن ناجور leteroyltic reaction

exchange reaction واكنش تبادلي

واکنش تک مولکولی unimolecular reaction

insertion reaction واکنش جایگیری

exothermic reaction واكنش گرمازاي

واکنش گرماگیر endothermic reaction

heterogeneous reaction واكنش ناهمگن

iodoform reaction واكنش يدوفرم

واکنشگر برادی Brady's reagent

واکنشگر تولنس واکنشگر تولنس

schweizer's reagent واكنشگر شوايتسر

karl fischer reagent واکنشگر کارل فیشر

Nessler's reagnet واكنشگر سلر

واكنشهاى افزايش addition reactions

واكنشهاى انتقال الكترون Condensation reactions

واکنشهای زنجیری chain reactions

والانس

واليم

vanadates

وزن مولکولی molecular weight

وزنهای اتمی atomic weights

_

hafnium, HF

haalogenation هالوژن دار کردن

halogens هالوژنها

heparin هپارين

nucleus, atomic مستهی اتم

crystal nucleus مستهی بلور

هشت وجهی

hexanes هگزانها

هگزون

helium, He

همانرژی بودن

haematite هماتيت

هم ارز الکتروشیمیایی Electrochemical equivalent

همارز شیمیایی chemical equivalent

isoelectronic هم الكترون

همبسپار

graft coplymer همبسپار پیوندی

isomerization همپارش

isomersim همپاری

isodispersion هم پراکندگی

همرسوبی coprecipitation

isomorphism همريختي

همگون کننده homogenizer

haemoglobin همو گلوبین

air

هواگیری dearation

هورمونها هورمونها

hyaluronic acid میالورونیک اسید

hybridization هيبريد شدن

hypo

hypochlorites هیپوکلریتها

optial relaxation هیجان نوری

hydrates میدراتها

hydrazine میدرازین

hydroperoxides هيدروپراکسيدها

hydrogen, H

heavy hydrogen هيدروژن سنگين

hydrogenation هیدروژن دار کردن

هیدروژنزدایی dehydrogenation

hydrocarbons میدروکربنها

هیدروکسی

hydroxides میدروکسیدها

hydrochloric acid میدروکلریک اسید

hydrides هيدريدها

ی

ruby

ice

dry ice يخ خشک

iodine, I

iodats

iodometry

iodoform يدوفرم

iodo,ethane يدومتان

faraday, unit یکای فاراده

singlet یکتایی

ionization of water يونش آب

aquo ions یونهای آبدار